**Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο**

►**B** **ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/175 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

**της 25ης Ιανουαρίου 2017**

**για τον καθορισμό των κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για τα τουριστικά καταλύματα**

*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2017) 299]*

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

(ΕΕ L 28 της 2.2.2017, σ. 9)

Τροποποιείται από:

| | | Επίσημη Εφημερίδα | | |
|---|---|---|---|---|
| | | αριθ. | σελίδα | ημερομηνία |
| ►**M1** | Απόφαση (ΕΕ) 2021/1845 της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2021 | L 376 | 1 | 22.10.2021 |
| ►**M2** | Απόφαση (ΕΕ) 2023/705 της Επιτροπής της 29ης Μαρτίου 2023 | L 92 | 19 | 30.3.2023 |

Διορθώνεται από:

►**C1** Διορθωτικό ΕΕ L 11 της 16.1.2018, σ. 6 (2017/175)

▼B

# ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2017/175 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**της 25ης Ιανουαρίου 2017**

**για τον καθορισμό των κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για τα τουριστικά καταλύματα**

*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2017) 299]*

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

*Άρθρο 1*

1. Η κατηγορία προϊόντων «τουριστικά καταλύματα» περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών τουριστικών καταλυμάτων και κατασκηνώσεων/κάμπινγκ, καθώς και των ακόλουθων βοηθητικών υπηρεσιών υπό τη διαχείριση του τουριστικού καταλύματος:

1) υπηρεσίες σίτισης·

2) εγκαταστάσεις αναψυχής και εκγύμνασης·

3) χώροι πρασίνου·

4) εγκαταστάσεις για συγκεκριμένες εκδηλώσεις, όπως επαγγελματικές διασκέψεις, συνεδριάσεις ή εκδηλώσεις κατάρτισης·

5) εγκαταστάσεις υγιεινής, εγκαταστάσεις πλυντηρίων και μαγειρεία ή υπηρεσίες παροχής πληροφοριών, οι οποίες παρέχονται στους τουρίστες των κατασκηνώσεων/κάμπινγκ, τους ταξιδιώτες και τους ενοίκους για συλλογική χρήση.

2. Οι υπηρεσίες μεταφοράς και τα ταξίδια αναψυχής εξαιρούνται από την κατηγορία προϊόντων «τουριστικό κατάλυμα».

*Άρθρο 2*

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «υπηρεσίες τουριστικών καταλυμάτων»: η παροχή, έναντι αμοιβής, καταλύματος διανυκτέρευσης σε δωμάτια, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα κρεβάτι, και των ιδιωτικών ή κοινόχρηστων εγκαταστάσεων υγιεινής, που παρέχονται σε τουρίστες, ταξιδιώτες και ενοίκους.

2) «υπηρεσίες κατασκήνωσης/κάμπινγκ»: η παροχή, έναντι αμοιβής, χώρων εξοπλισμένων για οποιαδήποτε από τις ακόλουθες δομές: σκηνές, ρυμουλκούμενα και αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, κινητές κατοικίες, παραθεριστικές μονοκατοικίες (bungalows) και διαμερίσματα, καθώς και ιδιωτικών ή κοινόχρηστων εγκαταστάσεων υγιεινής, που παρέχονται σε τουρίστες, ταξιδιώτες και ενοίκους.

3) «υπηρεσίες σίτισης»: η παροχή υπηρεσιών πρωινού ή άλλων γευμάτων·

4) «εγκαταστάσεις αναψυχής και εκγύμνασης»: σάουνες, πισίνες, αθλητικές εγκαταστάσεις και κέντρα ευεξίας στα οποία έχουν πρόσβαση οι πελάτες του καταλύματος ή πρόσωπα πλην των πελατών ή αμφότερες οι κατηγορίες·

5) «χώροι πρασίνου»: πάρκα, κήποι ή άλλοι εκτός των περιοχών οι οποίες είναι ανοικτές σε τουρίστες, ταξιδιώτες και ενοίκους.

▼B

*Άρθρο 3*

Για να λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010, ένα τουριστικό κατάλυμα ανήκει στην κατηγορία προϊόντων «τουριστικά καταλύματα», όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, και πληροί όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις, καθώς και τις συναφείς απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, που προβλέπονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης:

α) συμμορφώνεται με όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο τμήμα Α του παραρτήματος της παρούσας απόφασης·

β) συμμορφώνεται με επαρκή αριθμό κριτηρίων που καθορίζονται στο τμήμα Β του παραρτήματος της παρούσας απόφασης, για να συγκεντρώνει τους απαιτούμενους βαθμούς που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5.

*Άρθρο 4*

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 στοιχείο β), η υπηρεσία τουριστικού καταλύματος συγκεντρώνει τουλάχιστον 20 βαθμούς.

2. Το ελάχιστο σύνολο βαθμών που απαιτείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 αυξάνεται ως εξής:

α) κατά 3 βαθμούς όταν η διαχείριση ή ο ιδιοκτήτης του τουριστικού καταλύματος παρέχει στους πελάτες υπηρεσίες σίτισης·

β) κατά 3 βαθμούς όταν η διαχείριση ή ο ιδιοκτήτης του τουριστικού καταλύματος θέτει στη διάθεση των πελατών χώρους πρασίνου·

γ) κατά 3 βαθμούς όταν η διαχείριση ή ο ιδιοκτήτης του τουριστικού καταλύματος παρέχει εγκαταστάσεις αναψυχής ή γυμναστικής ή 5 βαθμούς αν οι εν λόγω εγκαταστάσεις αναψυχής ή γυμναστικής συνιστούν κέντρο ευεξίας στο οποίο έχουν πρόσβαση και πρόσωπα πλην των πελατών.

*Άρθρο 5*

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 στοιχείο β), η υπηρεσία κατασκήνωσης/κάμπινγκ συγκεντρώνει τουλάχιστον 20 βαθμούς ή, αν παρέχονται συλλογικές υπηρεσίες, 24 βαθμούς.

2. Το ελάχιστο σύνολο βαθμών που απαιτείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 αυξάνεται ως εξής:

α) κατά 3 βαθμούς όταν η διαχείριση ή ο ιδιοκτήτης της κατασκήνωσης / του κάμπινγκ παρέχει στους πελάτες υπηρεσίες σίτισης·

β) κατά 3 βαθμούς όταν η διαχείριση ή ο ιδιοκτήτης της κατασκήνωσης / του κάμπινγκ θέτει στη διάθεση των πελατών χώρους πρασίνου·

γ) κατά 3 βαθμούς όταν η διαχείριση ή ο ιδιοκτήτης της κατασκήνωσης / του κάμπινγκ παρέχει εγκαταστάσεις αναψυχής ή γυμναστικής ή 5 βαθμούς αν οι εν λόγω εγκαταστάσεις αναψυχής ή γυμναστικής συνιστούν κέντρο ευεξίας στο οποίο έχουν πρόσβαση και πρόσωπα πλην των πελατών.

▼**M1**

*Άρθρο 6*

Τα κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για την κατηγορία προϊόντων «τουριστικά καταλύματα», καθώς και οι σχετικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, ισχύουν έως τις 30 Ιουνίου 2025.

▼**B**

*Άρθρο 7*

Για διοικητικούς σκοπούς, η κατηγορία προϊόντων «τουριστικό κατάλυμα» χαρακτηρίζεται με τον κωδικό αριθμό «051».

*Άρθρο 8*

Οι αποφάσεις 2009/564/ΕΚ και 2009/578/ΕΚ καταργούνται.

*Άρθρο 9*

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, οι αιτήσεις απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε προϊόντα υπαγόμενα στις ομάδες προϊόντων «υπηρεσίες τουριστικών καταλυμάτων» ή «υπηρεσίες κατασκήνωσης/κάμπινγκ» οι οποίες έχουν υποβληθεί εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης μπορούν να βασίζονται είτε στα κριτήρια που προβλέπονται στην απόφαση 2009/578/ΕΚ ή στην απόφαση 2009/564/ΕΚ είτε στα κριτήρια που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.

Οι άδειες οικολογικού σήματος της ΕΕ που απονέμονται σύμφωνα με τα κριτήρια της απόφασης 2009/564/ΕΚ και της απόφασης 2009/578/ΕΚ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για 20 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

*Άρθρο 10*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

▼B

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*

**ΠΛΑΙΣΙΟ**

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕ**

Κριτήρια για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε «τουριστικά καταλύματα»:

**Υποχρεωτικά κριτήρια**

*Κριτήρια όσον αφορά τη γενική διαχείριση*

Κριτήριο 1. Βάση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης

Κριτήριο 2. Κατάρτιση του προσωπικού

Κριτήριο 3. Ενημέρωση των πελατών

Κριτήριο 4. Γενική συντήρηση

Κριτήριο 5. Παρακολούθηση της κατανάλωσης

*Κριτήρια όσον αφορά την ενέργεια*

Κριτήριο 6. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές θέρμανσης χώρου και νερού

Κριτήριο 7. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές κλιματισμού και αντλίες θερμότητας με αέρα

Κριτήριο 8. Ενεργειακά αποδοτικός φωτισμός

Κριτήριο 9. Ρύθμιση θερμοκρασίας

Κριτήριο 10. Αυτόματη διακοπή της λειτουργίας των συσκευών θέρμανσης-αερισμού-κλιματισμού και του φωτισμού

Κριτήριο 11. Εξωτερικές συσκευές θέρμανσης και κλιματισμού

Κριτήριο 12. Εφοδιασμός σε ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Κριτήριο 13. Άνθρακας και πετρέλαια θέρμανσης

*Κριτήρια όσον αφορά το νερό*

Κριτήριο 14. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: βρύσες μπάνιου και κεφαλές ντους

Κριτήριο 15. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: αποχωρητήρια και ουρητήρια

Κριτήριο 16. Μείωση ρούχων για πλύσιμο που επιτυγχάνεται με την επαναχρησιμοποίηση πετσετών και κλινοσκεπασμάτων

*Κριτήρια όσον αφορά τα απόβλητα και τα λύματα*

Κριτήριο 17. Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων: σχέδιο για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων

Κριτήριο 18. Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων: αντικείμενα μιας χρήσης

Κριτήριο 19. Διαλογή των αποβλήτων και αποστολή προς ανακύκλωση

▼B

*Άλλα κριτήρια*

Κριτήριο 20. Απαγόρευση του καπνίσματος στους κοινόχρηστους χώρους και στα δωμάτια

Κριτήριο 21. Προώθηση περιβαλλοντικά προτιμώμενων μεταφορικών μέσων

Κριτήριο 22. Πληροφορίες που αναγράφονται επί του οικολογικού σήματος της ΕΕ

**Προαιρετικά κριτήρια**

*Κριτήρια όσον αφορά τη γενική διαχείριση*

Κριτήριο 23. Καταχώριση στο EMAS (σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου) και πιστοποίηση ISO του τουριστικού καταλύματος (μέχρι 5 βαθμοί)

Κριτήριο 24. Καταχώριση στο EMAS (σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου) και πιστοποίηση ISO των προμηθευτών (μέχρι 5 βαθμοί)

Κριτήριο 25. Υπηρεσίες που καλύπτονται από το οικολογικό σήμα (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 26. Ενημέρωση και εκπαίδευση σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 27. Παρακολούθηση της κατανάλωσης: μετρητές ενέργειας και νερού (μέχρι 2 βαθμοί)

*Κριτήρια όσον αφορά την ενέργεια*

Κριτήριο 28. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές θέρμανσης χώρου και νερού (μέχρι 3 βαθμοί)

Κριτήριο 29. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές κλιματισμού και αντλίες θερμότητας με αέρα (μέχρι 3,5 βαθμοί)

Κριτήριο 30. Αντλίες θερμότητας με αέρα με θερμική ισχύ έως 100 kW (3 βαθμοί)

Κριτήριο 31. Ενεργειακά αποδοτικές οικιακές συσκευές και φωτισμός (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 32. Ανάκτηση θερμότητας (μέχρι 3 βαθμοί)

Κριτήριο 33. Ρύθμιση της θερμότητας και μόνωση παραθύρων (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 34. Αυτόματη διακοπή της λειτουργίας των συσκευών/διατάξεων (μέχρι 4,5 βαθμοί)

Κριτήριο 35. Τηλεθέρμανση/τηλεψύξη και ψύξη από συμπαραγωγή (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 36. Ηλεκτρικοί στεγνωτήρες χεριών με αισθητήρα προσέγγισης (1 βαθμός)

Κριτήριο 37. Εκπομπές θερμαντήρα χώρου (1,5 βαθμός)

Κριτήριο 38. Εφοδιασμός σε ηλεκτρικό ρεύμα από πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 39. Επιτόπου ιδιοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (μέχρι 5 βαθμοί)

Κριτήριο 40. Θέρμανση από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (μέχρι 3,5 βαθμοί)

Κριτήριο 41. Θέρμανση πισίνας (μέχρι 1,5 βαθμός)

▼B

*Κριτήρια όσον αφορά το νερό*

Κριτήριο 42. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: βρύσες μπάνιου και κεφαλές ντους (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 43. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: αποχωρητήρια και ουρητήρια (μέχρι 4,5 βαθμοί)

Κριτήριο 44. Κατανάλωση νερού από τα πλυντήρια πιάτων (2,5 βαθμοί)

Κριτήριο 45. Κατανάλωση νερού από τα πλυντήρια ρούχων (3 βαθμοί)

Κριτήριο 46. Ενδείξεις σκληρότητας νερού (μέχρι 1,5 βαθμός)

Κριτήριο 47. Βελτιστοποιημένη διαχείριση πισίνας (μέχρι 2,5 βαθμοί)

Κριτήριο 48. Ανακύκλωση όμβριων υδάτων και οικιακών λυμάτων (μέχρι 3 βαθμοί)

Κριτήριο 49. Αποδοτική άρδευση (μέχρι 1,5 βαθμός)

Κριτήριο 50. Χρήση ιθαγενών ή μη χωροκατακτητικών ξένων ειδών για φύτευση σε εξωτερικούς χώρους (μέχρι 2 βαθμοί)

*Κριτήρια όσον αφορά τα απόβλητα και τα λύματα*

Κριτήριο 51. Προϊόντα χαρτιού (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 52. Διαρκή αγαθά (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 53. Παροχή ποτών (2 βαθμοί)

Κριτήριο 54. Προμήθεια απορρυπαντικών και ειδών προσωπικής υγιεινής (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 55. Ελαχιστοποίηση της χρήσης των προϊόντων καθαρισμού (1,5 βαθμός)

Κριτήριο 56. Αποπάγωση (1 βαθμός)

Κριτήριο 57. Χρησιμοποιημένα υφάσματα και έπιπλα (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 58. Λιπασματοποίηση (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 59. Επεξεργασία λυμάτων (μέχρι 3 βαθμοί)

*Άλλα κριτήρια*

Κριτήριο 60. Απαγόρευση του καπνίσματος στα δωμάτια (1 βαθμός)

Κριτήριο 61. Κοινωνική πολιτική (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 62. Οχήματα συντήρησης (1 βαθμός)

Κριτήριο 63. Παροχή προτιμώμενων από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικών μέσων (μέχρι 2,5 βαθμοί)

Κριτήριο 64. Ακάλυπτες επιφάνειες (1 βαθμός)

Κριτήριο 65. Τοπικά και βιολογικά προϊόντα (μέχρι 4 βαθμοί)

Κριτήριο 66. Αποφυγή φυτοφαρμάκων (μέχρι 2 βαθμοί)

Κριτήριο 67. Επιπλέον περιβαλλοντικές και κοινωνικές ενέργειες (μέχρι 3 βαθμοί)

▼B

**ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ**

Οι ιδιαίτερες απαιτήσεις αξιολόγησης και εξακρίβωσης αναφέρονται ακριβώς μετά από κάθε κριτήριο που περιλαμβάνεται στα τμήματα Α και Β.

Όταν ο αιτών πρέπει να υποβάλει δηλώσεις, τεκμηρίωση, αναλύσεις, εκθέσεις δοκιμών ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η συμμόρφωση προς τα κριτήρια, τα εν λόγω έγγραφα επιτρέπεται να προέρχονται από τον ίδιο τον αιτούντα και/ή από τον (τους) προμηθευτή(-ές) του, κατά περίπτωση.

Οι αρμόδιοι φορείς αναγνωρίζουν κατά προτίμηση τις βεβαιώσεις που εκδίδονται από φορείς οι οποίοι έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με το αντίστοιχο εναρμονισμένο πρότυπο για τα εργαστήρια δοκιμών και βαθμονόμησης, καθώς και τις εξακριβώσεις από φορείς οι οποίοι έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με το αντίστοιχο εναρμονισμένο πρότυπο για φορείς πιστοποίησης προϊόντων, διεργασιών και υπηρεσιών. Η διαπίστευση πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

Οι πληροφορίες που προέρχονται από περιβαλλοντικές δηλώσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου ([2]) (EMAS) της Ένωσης θεωρούνται ισοδύναμα αποδεικτικά μέσα με τις βεβαιώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Κατά περίπτωση, μπορούν να χρησιμοποιούνται μέθοδοι δοκιμών διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται για κάθε κριτήριο εφόσον ο αρμόδιος φορέας αξιολόγησης της αίτησης αποδέχεται την ισοδυναμία τους.

Κατά περίπτωση, οι αρμόδιοι φορείς μπορεί να απαιτούν πρόσθετη τεκμηρίωση και να διενεργούν ανεξάρτητες εξακριβώσεις.

Οι αρμόδιοι φορείς διενεργούν μια πρώτη επιτόπια επίσκεψη πριν από τη χορήγηση της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ και μπορούν να διενεργούν επιτόπιες επισκέψεις παρακολούθησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος της άδειας.

Ως προϋπόθεση, οι υπηρεσίες πρέπει να πληρούν όλες τις σχετικές νομικές απαιτήσεις της χώρας (των χωρών) όπου βρίσκεται το «τουριστικό κατάλυμα». Ειδικότερα, πρέπει να εξασφαλίζονται τα ακόλουθα:

1. Η φυσική δομή τηρεί τους ενωσιακούς, εθνικούς και τοπικούς νόμους και κανονισμούς σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και τη θερμική μόνωση, τους υδάτινους πόρους, την επεξεργασία και διάθεση των λυμάτων (συμπεριλαμβανομένων των χημικών αποχωρητηρίων), τη συλλογή και διάθεση των αποβλήτων, τη συντήρηση και επισκευή του εξοπλισμού, τις διατάξεις ασφάλειας και υγιεινής καθώς και τυχόν σχετικούς νόμους ή κανονισμούς της περιοχής που σχετίζονται με το τοπίο και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

2. Η επιχείρηση βρίσκεται σε λειτουργία και είναι εγγεγραμμένη σε μητρώο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής ή/και τοπικής νομοθεσίας, και το προσωπικό απασχολείται νομίμως και είναι ασφαλισμένο. Για τον σκοπό αυτό, οι υπάλληλοι διαθέτουν εθνικό νομικό έγγραφο της σύμβασης, λαμβάνουν τουλάχιστον τον εθνικό ή περιφερειακό ελάχιστο μισθό όπως καθορίζεται στις συλλογικές συμβάσεις (ελλείψει συλλογικής σύμβασης, το προσωπικό λαμβάνει τουλάχιστον τον νόμιμο εθνικό ή περιφερειακό κατώτατο μισθό), και έχουν ωράριο εργασίας που συμμορφώνεται με το εθνικό δίκαιο.

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και των αποφάσεων της Επιτροπής 2001/681/ΕΚ και 2006/193/ΕΚ (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 1.)

▼B

Ο αιτών δηλώνει και αποδεικνύει τη συμμόρφωση της υπηρεσίας με αυτές τις απαιτήσεις, με ανεξάρτητη εξακρίβωση ή αποδεικτικά στοιχεία, με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (π.χ. κατασκευαστική άδεια/έγκριση, δηλώσεις επαγγελματιών τεχνικών που εξηγούν πώς η εθνική νομοθεσία και οι τοπικοί κανονισμοί συνδέονται με τις ανωτέρω αναφερόμενες πτυχές του κτιρίου, αντίγραφο του εγγράφου κοινωνικής πολιτικής, αντίγραφα συμβάσεων, δηλώσεις σχετικά με την εγγραφή του εργαζομένου στο εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, επίσημη τεκμηρίωση/μητρώο στο οποίο καταγράφονται τα ονόματα και ο αριθμός των εργαζομένων από την επιθεώρηση εργασίας ή τον αρμόδιο υπάλληλο της τοπικής κυβέρνησης) καθώς και με άμεση τυχαία συνέντευξη υπαλλήλων που θα μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά την επιτόπια επίσκεψη.

*ΤΜΗΜΑ Α*

## ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ α)

### ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

**Κριτήριο 1. Βάση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης**

Το τουριστικό κατάλυμα θέτει τις βάσεις για ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης εφαρμόζοντας τις ακόλουθες διαδικασίες:

— μια **περιβαλλοντική πολιτική** στην οποία προσδιορίζονται οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές πτυχές όσον αφορά την ενέργεια, το νερό και τα απόβλητα που σχετίζονται με το κατάλυμα,

— ένα ακριβές **πρόγραμμα δράσης** που προσδιορίζει τους στόχους για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις που αφορούν συγκεκριμένες περιβαλλοντικές πτυχές, οι οποίοι καθορίζονται ανά διετία, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις που προβλέπει η απόφαση για απονομή οικολογικού σήματος της ΕΕ.

  Εάν οι περιβαλλοντικές πτυχές που προσδιορίζονται δεν καλύπτονται από το οικολογικό σήμα της ΕΕ, οι στόχοι θα πρέπει, κατά προτίμηση, να βασίζονται σε δείκτες περιβαλλοντικών επιδόσεων και σε σημεία αναφοράς της αριστείας που ορίζονται στο έγγραφο αναφοράς για τις βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης για τον τομέα του τουρισμού ([1]) (EMAS),

— μια **διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης** που επιτρέπει να ελέγχονται τουλάχιστον μία φορά ετησίως οι οργανωτικές επιδόσεις όσον αφορά τους στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα δράσης και να λαμβάνονται, αν απαιτείται, διορθωτικά μέτρα.

Πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο τίθενται στη διάθεση των πελατών και του προσωπικού.

Τυχόν σχόλια και παρατηρήσεις που συλλέχθηκαν από τους πελάτες μέσω του ερωτηματολογίου που προβλέπεται στο κριτήριο 3 αξιολογούνται στο πλαίσιο της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης και στο πρόγραμμα δράσης, εάν απαιτείται.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, μαζί με:

— αντίγραφο της περιβαλλοντικής πολιτικής,

— το πρόγραμμα δράσης, και

— την έκθεση αξιολόγησης, η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο φορέα εντός δύο ετών από την υποβολή της αίτησης, καθώς και την επικαιροποιημένη έκδοσή της ανά διετία.

([1]) Απόφαση (ΕΕ) 2016/611 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2016, για το έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης, τους δείκτες περιβαλλοντικών επιδόσεων ανά τομέα και τα σημεία αναφοράς της αριστείας για τον τομέα του τουρισμού βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) (ΕΕ L 104 της 20.4.2016, σ. 27).

▼B

Θεωρείται ότι οι αιτούντες που είναι καταχωρισμένοι στο EMAS ή πιστοποιημένοι σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001 συμμορφώνονται με το κριτήριο. Στην περίπτωση αυτή, παρέχεται ως αποδεικτικό η καταχώριση στο EMAS ή η πιστοποίηση με το ISO 14001. Σε περίπτωση πιστοποίησης με το ISO 14001 πρέπει να επισυνάπτεται στην αίτηση μια έκθεση στην οποία θα συνοψίζονται οι επιδόσεις σε ό,τι αφορά τους στόχους που καθορίζονται στο πρόγραμμα δράσης.

**Κριτήριο 2. Κατάρτιση του προσωπικού**

α) Το τουριστικό κατάλυμα παρέχει ενημέρωση και κατάρτιση στο προσωπικό (καθώς και στο εξωτερικό προσωπικό υπεργολαβίας), συμπεριλαμβανομένων γραπτών οδηγιών ή εγχειριδίων, ώστε να εξασφαλίζονται η εφαρμογή των περιβαλλοντικών μέτρων και η ευαισθητοποίηση υπέρ της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς, σύμφωνα με τα υποχρεωτικά και τα προαιρετικά εφαρμοστέα κριτήρια οικολογικού σήματος της ΕΕ. Ειδικότερα, η κατάρτιση του προσωπικού πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

i) την περιβαλλοντική πολιτική και το σχέδιο δράσης του τουριστικού καταλύματος καθώς και γνώση του οικολογικού σήματος της ΕΕ για τα τουριστικά καταλύματα·

ii) τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας όσον αφορά τον φωτισμό και τα συστήματα κλιματισμού και θέρμανσης όταν το προσωπικό εγκαταλείπει το δωμάτιο ή όταν είναι ανοικτά τα παράθυρα·

iii) της δράσεις εξοικονόμησης νερού σε σχέση με τον έλεγχο των διαρροών, την παροχή νερού, τη συχνότητα με την οποία αλλάζονται τα κλινοσκεπάσματα και οι πετσέτες και τη διαδικασία αντίστροφης πλύσης της πισίνας·

iv) την ελαχιστοποίηση της χρήσης χημικών ουσιών σε σχέση με τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό, το πλύσιμο πιάτων, την απολύμανση, το πλύσιμο ρούχων και άλλα ειδικά προϊόντα καθαρισμού (π.χ. αντίστροφο πλύσιμο της πισίνας), τα οποία θα χρησιμοποιούνται μόνον όπου κρίνονται απαραίτητα· εάν υπάρχει ενημέρωση σχετικά με τη δοσομέτρηση, τα όρια κατανάλωσης για τα αναφερόμενα προϊόντα είναι αυτά που αναφέρονται στη συσκευασία ή συνιστώνται από τον παραγωγό·

v) τις ενέργειες για τη μείωση των αποβλήτων και τον διαχωρισμό των αποβλήτων όσον αφορά τα είδη τις χρήσης και τις διάφορες κατηγορίες βάσει του τρόπου διάθεσης των εν λόγω αποβλήτων·

vi) τα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση του προσωπικού·

vii) σύμφωνα με το κριτήριο 3, τις σχετικές πληροφορίες που το προσωπικό υποχρεούται να παρέχει στους πελάτες.

β) Σε όλο το νέο προσωπικό παρέχεται κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τα ανωτέρω σημεία εντός τεσσάρων εβδομάδων από την έναρξη της απασχόλησης και σε όλο το προσωπικό τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, η οποία συνοδεύεται από λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα κατάρτισης και το περιεχόμενό του, και αναφέρει το είδος και τον χρόνο κατάρτισης συγκεκριμένων μελών του προσωπικού. Οι ημερομηνίες και ο τύπος κατάρτισης του προσωπικού πρέπει να καταγράφονται ως στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι όντως πραγματοποιήθηκε η εν λόγω επιμόρφωση.

**Κριτήριο 3. Ενημέρωση των πελατών**

α) Το τουριστικό κατάλυμα ενημερώνει επίσης τους πελάτες, ώστε να εξασφαλίζει την εφαρμογή των περιβαλλοντικών μέτρων και την ευαισθητοποίηση υπέρ της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς σύμφωνα με τα υποχρεωτικά και προαιρετικά εφαρμοστέα κριτήρια οικολογικού σήματος της ΕΕ. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται στους πελάτες, γραπτά ή προφορικά, κατά την άφιξή τους ή τοποθετούνται στο δωμάτιο και περιλαμβάνουν, ιδίως, τα ακόλουθα στοιχεία:

▼B

i) την περιβαλλοντική πολιτική και το σχέδιο δράσης του τουριστικού καταλύματος και τη γνώση του οικολογικού σήματος της ΕΕ για τα τουριστικά καταλύματα·

ii) τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας όσον αφορά τον φωτισμό και τα συστήματα κλιματισμού και θέρμανσης όταν οι πελάτες εγκαταλείπουν το δωμάτιο ή όταν είναι ανοικτά τα παράθυρα·

iii) τις δράσεις εξοικονόμησης νερού σε σχέση με τον έλεγχο των διαρροών και τη συχνότητα με την οποία αλλάζονται τα κλινοσκεπάσματα και οι πετσέτες·

iv) τη μείωση των αποβλήτων και τη διαλογή των αποβλήτων όσον αφορά τα είδη μιας χρήσης, τις διάφορες κατηγορίες αντικειμένων βάσει του τρόπου διάθεσής τους και τα αντικείμενα που απαγορεύεται να απορρίπτονται μαζί με τα λύματα. Επιπλέον, στον χώρο του πρωινού και στα εστιατόρια υπάρχει αφίσα ή άλλο ενημερωτικό υλικό με συμβουλές για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων·

v) τα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση των πελατών·

vi) το τουριστικό κατάλυμα παρέχει πληροφορίες στους πελάτες σχετικά με τοπικά τουριστικά αξιοθέατα, τοπικούς οδηγούς, τοπικά εστιατόρια, τοπικές αγορές και τοπικά κέντρα χειροτεχνίας.

β) Θα παρέχεται στους πελάτες ερωτηματολόγιο, μέσω του διαδικτύου ή στον χώρο του τουριστικού καταλύματος, στο οποίο θα ζητείται η γνώμη τους σχετικά με τις γενικές περιβαλλοντικές πτυχές του τουριστικού καταλύματος που αναφέρονται στο σημείο α) και η συνολική τους ικανοποίηση από τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες του τουριστικού καταλύματος. Προβλέπεται σαφής διαδικασία για την καταγραφή των σχολίων και των παραπόνων των πελατών, καθώς και των απαντήσεων που δόθηκαν και των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το εν λόγω κριτήριο, μαζί με αντίγραφα των πληροφοριών και των κοινοποιήσεων που παρέχονται στους πελάτες. Ο αιτών αναφέρει τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διανομή και τη συλλογή των πληροφοριών και του ερωτηματολογίου, και για τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι απαντήσεις.

**Κριτήριο 4. Γενική συντήρηση**

Διενεργείται προληπτική συντήρηση των συσκευών/διατάξεων τουλάχιστον μία φορά ετησίως, ή συχνότερα αν αυτό επιβάλλεται από τη νομοθεσία ή από σχετικές οδηγίες του κατασκευαστή. Η συντήρηση περιλαμβάνει την επιθεώρηση των πιθανών διαρροών και τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας τουλάχιστον του ενεργειακού εξοπλισμού [π.χ. των συσκευών θέρμανσης, εξαερισμού και κλιματισμού (HVAC), των συστημάτων ψύξης κ.λπ.] και των υδραυλικών εγκαταστάσεων (π.χ. υδραυλικών συστημάτων, συστημάτων άρδευσης κ.λπ.) του καταλύματος.

Οι συσκευές που χρησιμοποιούν ψυκτικά μέσα που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]) ελέγχονται και συντηρούνται ως εξής:

α) για τον εξοπλισμό που περιέχει φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου σε ποσότητες 5 τόνων ισοδυνάμου $CO_2$ ή περισσότερο, αλλά κάτω από 50 τόνους ισοδυνάμου $CO_2$: τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο ή, σε περίπτωση που υπάρχει εγκατεστημένο σύστημα ανίχνευσης διαρροών, τουλάχιστον κάθε 24 μήνες·

β) για τον εξοπλισμό που περιέχει φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου σε ποσότητες 50 τόνων ισοδυνάμου $CO_2$ ή περισσότερο, αλλά κάτω από 500 τόνους ισοδυνάμου $CO_2$: τουλάχιστον ανά εξάμηνο ή, σε περίπτωση που υπάρχει εγκατεστημένο σύστημα ανίχνευσης διαρροών, τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο·

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006 (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 195).

▼B

γ) για τον εξοπλισμό που περιέχει φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου σε ποσότητες 500 τόνων ισοδυνάμου $CO_2$ ή περισσότερο: τουλάχιστον ανά τρίμηνο ή, σε περίπτωση που υπάρχει εγκατεστημένο σύστημα ανίχνευσης διαρροών, τουλάχιστον κάθε 6 μήνες.

Όλες οι εργασίες συντήρησης πρέπει να εγγράφονται σε ειδικό μητρώο συντήρησης, στο οποίο προσδιορίζονται τα ενδεικτικά ποσά για τη διαρροή νερού μέσα από τον εξοπλισμό υδροδότησης.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης, μαζί με σύντομη περιγραφή του προγράμματος συντήρησης, λεπτομέρειες σχετικά με τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που διενεργούν τη συντήρηση και την τήρηση μητρώου.

**Κριτήριο 5. Παρακολούθηση της κατανάλωσης**

Στο τουριστικό κατάλυμα προβλέπονται διαδικασίες για τη συλλογή και την παρακολούθηση σε μηνιαία ή, τουλάχιστον, σε ετήσια βάση, δεδομένων που αφορούν τουλάχιστον τα ακόλουθα σημεία:

α) ειδική κατανάλωση ενέργειας [kWh/διανυκτέρευση πελατών και/ή $kWh/m^2$ (εσωτερικού χώρου)/έτος]·

β) ποσοστό τελικής χρήσης ενέργειας που καλύπτεται από ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές η οποία παράγεται επιτόπου (%)·

γ) κατανάλωση νερού ανά πελάτη-διανυκτέρευση (λίτρα/πελάτη-διανυκτέρευση), συμπεριλαμβανομένου του νερού που χρησιμοποιείται για άρδευση (κατά περίπτωση) και άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με την κατανάλωση νερού·

δ) παραγωγή αποβλήτων ανά πελάτη-διανυκτέρευση (kg/πελάτη-διανυκτέρευση). Η σπατάλη τροφίμων πρέπει να αποτελεί αντικείμενο χωριστής παρακολούθησης ([1])·

ε) κατανάλωση χημικών προϊόντων για τον καθαρισμό, το πλύσιμο των πιάτων, το πλύσιμο των ρούχων, απολύμανση και άλλα ειδικά προϊόντα καθαρισμού (π.χ. αντίστροφο πλύσιμο της πισίνας) (kg ή λίτρα/πελάτη-διανυκτέρευση) και διευκρίνιση εάν πρόκειται για προϊόντα έτοιμα προς χρήση ή χωρίς αραίωση·

στ) ποσοστό των προϊόντων με οικολογικό σήμα ISO τύπου I (%) που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των ισχυόντων προαιρετικών κριτηρίων στην παρούσα απόφαση για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από περιγραφή των διαδικασιών συλλογής και παρακολούθησης. Το τουριστικό κατάλυμα παρέχει μια σύντομη περίληψη των δεδομένων που συλλέγονται για τις προαναφερθείσες παραμέτρους κατανάλωσης, καθώς και της εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης που αναφέρεται στο κριτήριο 1, η οποία χορηγείται στον αρμόδιο φορέα εντός δύο ετών από την υποβολή της αίτησης και στη συνέχεια ανά διετία.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

**Κριτήριο 6. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές θέρμανσης χώρου και νερού**

α) Οι υδρονικοί θερμαντήρες χώρου που εγκαθίστανται για τη διάρκεια ισχύος της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ:

i) αποτελούν μονάδα συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, όπως ορίζεται στην οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), ή

([1]) Ισχύει εάν παρέχονται υπηρεσίες εστίασης και εάν οι τοπικές εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων επιτρέπουν την επιλεκτική συλλογή των βιολογικών αποβλήτων.

([2]) Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).

▼B

ii) έχουν ενεργειακή απόδοση της εποχιακής θέρμανσης χώρου και/ή όρια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σύμφωνα με τις τιμές που παρατίθενται στους ακόλουθους πίνακες, που υπολογίζονται όπως ορίζεται στην απόφαση 2014/314/ΕΕ της Επιτροπής [1]:

| Τύπος υδρονικού θερμαντήρα χώρου | Δείκτης αποδοτικότητας |
|---|---|
| Όλες οι συσκευές θέρμανσης χώρων εκτός από τους θερμαντήρες με λέβητα στερεάς βιομάζας και τους θερμαντήρες με αντλία θερμότητας | *Ελάχιστη ενεργειακή απόδοση της εποχιακής θέρμανσης χώρου* $(\eta_s) \geq 98\ \%$ |
| Θερμαντήρες με λέβητα στερεάς βιομάζας | *Ελάχιστη ενεργειακή απόδοση της εποχιακής θέρμανσης χώρου* $(\eta_s) \geq 79\ \%$ |

▼C1

| | |
|---|---|
| Θερμαντήρες με αντλία θερμότητας [δύο επιλογές είναι έγκυρες για αντλίες θερμότητας που χρησιμοποιούν ψυκτικά μέσα με δυναμικό θέρμανσης του πλανήτη (GWP) ≤ 2 000, αλλά η επιλογή 2 είναι υποχρεωτική για αντλίες θερμότητας που χρησιμοποιούν ψυκτικά μέσα με GWP > 2 000] | **Επιλογή 1** — *Ελάχιστη ενεργειακή απόδοση εποχιακής θέρμανσης* / τιμές GWP του ψυκτικού μέσου |
| | $\eta_s \geq 107\ \%$ / (0 – 500)<br>$\eta_s \geq 110\ \%$ / (500 – 1 000)<br>$\eta_s \geq 120\ \%$ / (1 000 – 2 000) |
| | **Επιλογή 2** — *Όρια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου* |
| | 150 g ισοδύναμου $CO_2$/kWh αποδιδόμενης θερμότητας |

▼B

β) Οι τοπικές συσκευές θέρμανσης χώρου που εγκαθίστανται κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας για το οικολογικό σήμα της ΕΕ συμμορφώνονται με την ελάχιστη ενεργειακή απόδοση της εποχιακής θέρμανσης χώρου που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1185 της Επιτροπής [2] ή στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1188 της Επιτροπής [3].

γ) Οι συσκευές θέρμανσης νερού που εγκαθίστανται κατά τη διάρκεια της ισχύος της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ έχουν τουλάχιστον τους εξής δείκτες ενεργειακής αποδοτικότητας:

| Τύπος θερμαντήρα νερού | Δείκτης αποδοτικότητας ενέργειας |
|---|---|
| Όλοι οι θερμαντήρες νερού με δηλωμένο προφίλ φορτίου ≤ S | Ενεργειακή τάξη A [b] |
| Όλοι οι θερμαντήρες νερού εκτός από τους θερμαντήρες νερού με αντλία θερμότητας, θερμαντήρες νερού με δηλωμένο προφίλ φορτίου > S και ≤ XXL | Ενεργειακή τάξη A [b] |

[1] Απόφαση 2014/314/ΕΕ της Επιτροπής, της 28ης Μαΐου 2014, για τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε υδρονικούς θερμαντήρες (ΕΕ L 164 της 3.6.2014, σ. 83).

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1185 της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2015, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού των τοπικών θερμαντήρων χώρου με στερεό καύσιμο (ΕΕ L 193 της 21.7.2015, σ. 1).

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1188 της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2015, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού των τοπικών θερμαντήρων χώρου (ΕΕ L 193 της 21.7.2015, σ. 76).

▼B

| Τύπος θερμαντήρα νερού | Δείκτης αποδοτικότητας ενέργειας |
|---|---|
| Όλοι οι θερμαντήρες νερού με αντλία θερμότητας με δηλωμένο προφίλ φορτίου > S και ≤ XXL | Ενεργειακή τάξη A+ ([b]) |
| Όλοι οι θερμαντήρες νερού με δηλωμένο προφίλ φορτίου > XXL (3XL και 4XL) | Ενεργειακή απόδοση θέρμανσης νερού ≥ 131 % ([c]) |

([b]) Όπως καθορίζεται στο παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 812/2013 της Επιτροπής ([1]).
([c]) Όπως καθορίζεται στο παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 814/2013 της Επιτροπής ([2]).
([1]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 812/2013 της Επιτροπής, της 18ης Φεβρουαρίου 2013, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των θερμαντήρων νερού, των δεξαμενών αποθήκευσης ζεστού νερού και των συγκροτημάτων θερμαντήρα νερού και ηλιακής συσκευής (ΕΕ L 239 της 6.9.2013, σ. 83).
([2]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 814/2013 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2013, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού των θερμαντήρων νερού και των δεξαμενών αποθήκευσης ζεστού νερού (ΕΕ L 239 της 6.9.2013, σ. 162).

δ) Οι υπάρχουσες μονάδες συμπαραγωγής συμμορφώνονται με τον ορισμό υψηλής απόδοσης που αναφέρεται στο παράρτημα III της οδηγίας 2004/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]) ή στο παράρτημα II της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, εφόσον εγκαθίστανται μετά την 4η Δεκεμβρίου 2012.

ε) Οι λέβητες ζεστού νερού που χρησιμοποιούν υγρά ή αέρια καύσιμα, όπως ορίζονται στην οδηγία 92/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([2]), πληρούν πρότυπα απόδοσης τουλάχιστον τριών αστέρων, όπως ορίζονται στην εν λόγω οδηγία. Η απόδοση των λεβήτων που εξαιρούνται από την οδηγία 92/42/ΕΟΚ συμμορφώνεται με τις οδηγίες του κατασκευαστή, καθώς και με την εθνική και τοπική νομοθεσία ως προς την απόδοση, αλλά για τους υπάρχοντες λέβητες αυτού του είδους (εξαιρουμένων των λεβήτων που τροφοδοτούνται με βιομάζα) δεν θα γίνεται αποδεκτή απόδοση χαμηλότερη του 88 %.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Για τις απαιτήσεις α), β) και γ) ο κάτοχος της άδειας ενημερώνει τον αρμόδιο οργανισμό σχετικά με νέα εγκατάσταση —κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ— σχετικών συσκευών, και παρέχει τις τεχνικές προδιαγραφές από τον κατασκευαστή ή τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι αρμόδιοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή τη συντήρηση των συσκευών θέρμανσης χώρου και νερού αναφέροντας με ποιον τρόπο εξασφαλίζουν την απαιτούμενη απόδοση. Οι υδρονικοί θερμαντήρες με οικολογικό σήμα της ΕΕ θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με την απαίτηση α) ii). Προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I και ικανοποιούν τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα σημεία α) έως ε) θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με το αντίστοιχο σημείο του εν λόγω κριτηρίου. Όταν χρησιμοποιούνται υδρονικοί θερμαντήρες με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με την απόφαση 2014/314/ΕΕ. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας και αναφέρει τις απαιτήσεις του ISO τύπου

([1]) Οδηγία 2004/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας και για την τροποποίηση της οδηγίας 92/42/ΕΟΚ (ΕΕ L 52 της 21.2.2004, σ. 50).
([2]) Οδηγία 92/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, σχετικά με τις απαιτήσεις απόδοσης για τους νέους λέβητες ζεστού νερού που τροφοδοτούνται με υγρά ή αέρια καύσιμα (ΕΕ L 167 της 22.6.1992, σ. 17).

▼B

Ι που απαριθμούνται στα σημεία α) έως ε). Για τις απαιτήσεις των σημείων δ) και ε) ο αιτών προσκομίζει τεχνικές προδιαγραφές του κατασκευαστή ή των επαγγελματιών τεχνικών που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή/και τη συντήρηση των συσκευών θέρμανσης χώρου και νερού, αναφέροντας τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η απαιτούμενη απόδοση.

**Κριτήριο 7. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές κλιματισμού και αντλίες θερμότητας με αέρα**

Οι οικιακές συσκευές κλιματισμού και οι αντλίες θερμότητας με αέρα που εγκαθίστανται κατά τη διάρκεια της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ πρέπει να ανήκουν τουλάχιστον στις ακόλουθες τάξεις ενεργειακής απόδοσης, όπως ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 626/2011 της Επιτροπής ([1]):

| Τύπος | Τάξη ενεργειακής απόδοσης (ψύξη/θέρμανση) |
|---|---|
| Διαιρούμενες < 3kW | A + + +/A + + + |
| Διαιρούμενες 3–4 kW | A + + +/A + + + |
| Διαιρούμενες 4–5 kW | A + + +/A + + + |
| Διαιρούμενες 5–6 kW | A + + +/A + + + |
| Διαιρούμενες 6–7 kW | A++/A+ |
| Διαιρούμενες 7–8 kW | A++/A+ |
| Διαιρούμενες > 8kW | A++/A++ |
| Πολυδιαιρούμενες | A++/A+ |

*Σημείωση:* Το κριτήριο αυτό ισχύει για τα τροφοδοτούμενα από το ηλεκτρικό δίκτυο κλιματιστικά και τις αντλίες θερμότητας με αέρα με ονομαστική ισχύ ≤ 12 kW για ψύξη, ή για θέρμανση εάν το προϊόν δεν παρέχει λειτουργία ψύξης. Το εν λόγω κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε συσκευές που χρησιμοποιούν μη ηλεκτρικές πηγές ενέργειας· ούτε σε συσκευές στις οποίες στην πλευρά του συμπυκνωτή ή του εξατμιστή, ή και στις δύο, δεν χρησιμοποιείται αέρας ως μέσο μεταφοράς θερμότητας.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο κάτοχος της άδειας ενημερώνει τον αρμόδιο φορέα για τη νέα εγκατάσταση του προαναφερθέντος εξοπλισμού κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ και παρέχει τις τεχνικές προδιαγραφές του κατασκευαστή ή των επαγγελματιών τεχνικών που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή/και τη συντήρηση του συστήματος κλιματισμού, αναφέροντας τον τρόπο με τον οποίο πληρούται η απαιτούμενη απόδοση.

▼M2

**Κριτήριο 8. Ενεργειακά αποδοτικός φωτισμός**

α) Κατά την ημερομηνία χορήγησης άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ:

([1]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 626/2011 της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2011, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των κλιματιστικών (ΕΕ L 178 της 6.7.2011, σ. 1).

▼**M2**

i) τουλάχιστον το 40 % όλων των φωτεινών πηγών στο τουριστικό κατάλυμα είναι τουλάχιστον τάξης A, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012 της Επιτροπής [1], όπως ίσχυε την 31η Αυγούστου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης D, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2015 της Επιτροπής [2].

ii) τουλάχιστον το 50 % των φωτεινών πηγών που βρίσκονται σε σημεία όπου οι λαμπτήρες είναι πιθανόν να μένουν αναμμένοι για περισσότερες από πέντε ώρες ημερησίως είναι τουλάχιστον τάξης A, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012, όπως ίσχυε την 31η Αυγούστου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης D, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2015.

β) Εντός τουλάχιστον 2 ετών από την ημερομηνία χορήγησης άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ:

i) τουλάχιστον το 80 % όλων των φωτεινών πηγών στο τουριστικό κατάλυμα είναι τουλάχιστον τάξης A, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012, όπως ίσχυε την 31η Αυγούστου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης D, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2015·

ii) το 100 % των φωτεινών πηγών που βρίσκονται σε σημεία όπου οι λαμπτήρες είναι πιθανόν να μένουν αναμμένοι για περισσότερες από πέντε ώρες ημερησίως είναι τουλάχιστον τάξης A, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012, όπως ίσχυε την 31η Αυγούστου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης D, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2015.

*Σημείωση:* Τα ποσοστά καθορίζονται σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των φωτιστικών σωμάτων που είναι κατάλληλα για χρήση φωτισμού εξοικονόμησης ενέργειας. Οι παραπάνω στόχοι δεν ισχύουν για φωτιστικά σώματα των οποίων τα φυσικά χαρακτηριστικά δεν επιτρέπουν τη χρήση φωτισμού εξοικονόμησης ενέργειας.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει στον αρμόδιο φορέα γραπτές εκθέσεις στις οποίες αναφέρονται ο συνολικός αριθμός των λαμπτήρων και φωτιστικών που είναι κατάλληλα για τη χρήση φωτισμού εξοικονόμησης ενέργειας, οι ώρες λειτουργίας και ο αριθμός των λαμπτήρων και των φωτιστικών εξοικονόμησης ενέργειας με ενεργειακά αποδοτικούς λαμπτήρες φωτισμού και φωτιστικά τουλάχιστον τάξης A, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012, όπως ίσχυε την 31η Αυγούστου 2021, ή φωτεινές πηγές τουλάχιστον τάξης ενεργειακής απόδοσης D, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2015. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν επίσης εξήγηση των λόγων για τους οποίους ο αιτών αδυνατεί να αντικαταστήσει τους λαμπτήρες και τα φωτιστικά των οποίων τα φυσικά χαρακτηριστικά δεν επιτρέπουν τη χρήση λαμπτήρων και φωτιστικών εξοικονόμησης ενέργειας. Υποβάλλονται δύο εκθέσεις: η πρώτη κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και η δεύτερη το αργότερο εντός 2 ετών από την ημερομηνία της χορήγησης του σήματος, αντίστοιχα.

[1] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 874/2012 της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2012, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών (ΕΕ L 258 της 26.9.2012, σ. 1).

[2] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2015 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των φωτεινών πηγών και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 68).

▼M2

Τα φυσικά χαρακτηριστικά που ενδέχεται να μην επιτρέπουν τη χρήση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας μπορούν να περιλαμβάνουν τα εξής: διακοσμητικό φωτισμό που απαιτεί ειδικούς λαμπτήρες και φωτιστικά· ρυθμιζόμενο φωτισμό· καταστάσεις στις οποίες μπορεί να μην υπάρχει διαθέσιμος φωτισμός εξοικονόμησης ενέργειας. Σε αυτή την περίπτωση, παρέχονται στοιχεία για να αποδειχθεί για ποιον λόγο δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν λαμπτήρες και φωτιστικά εξοικονόμησης ενέργειας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, φωτογραφίες που αποδεικνύουν τον τύπο του εγκατεστημένου φωτισμού.

▼B

**Κριτήριο 9. Ρύθμιση θερμοκρασίας**

Η θερμοκρασία σε κάθε κοινόχρηστο χώρο (π.χ. εστιατόρια, σαλόνια και αίθουσες συνεδριάσεων) ρυθμίζεται αυτόνομα εντός του ακόλουθου καθορισμένου φάσματος θερμοκρασίας:

i) Η θερμοκρασία του κοινόχρηστου χώρου, σε κατάσταση ψύξης, καθορίζεται στους ή πάνω από τους 22 °C (+/– 2 °C κατ' αίτημα των πελατών) κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

ii) Η θερμοκρασία του κοινόχρηστου χώρου, σε κατάσταση θέρμανσης, καθορίζεται στους ή πάνω από τους 22 °C (+/– 2 °C κατ' αίτημα των πελατών) κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τεκμηρίωση σχετικά με τα συστήματα ρύθμισης θερμοκρασίας ή τις διαδικασίες που ακολουθούνται για τον καθορισμό των καθορισμένων φασμάτων θερμοκρασίας.

**Κριτήριο 10. Αυτόματη διακοπή της λειτουργίας των συσκευών θέρμανσης — αερισμού — κλιματισμού και του φωτισμού**

α) Οι συσκευές θέρμανσης-αερισμού-κλιματισμού και τα συστήματα φωτισμού που τοποθετούνται εντός της διάρκειας ισχύος της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ πρέπει να διαθέτουν σύστημα αυτόματης διακοπής λειτουργίας όταν είναι ανοικτά τα παράθυρα και όταν οι πελάτες εγκαταλείπουν τα δωμάτιά τους.

β) Αυτόματα συστήματα (π.χ. αισθητήρες, κεντρική κλείδα/κάρτα κ.λπ.) που διακόπτουν όλο τον φωτισμό όταν οι πελάτες εγκαταλείπουν τα δωμάτιά τους τοποθετούνται κατά την κατασκευή και/ή την ανακαίνιση όλων των νέων και/ή ανακαινισμένων ενοικιαζόμενων καταλυμάτων/δωματίων κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ.

*Σημείωση:* Εξαιρούνται τα μικρά καταλύματα (έως και 5 δωματίων).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο κάτοχος της άδειας πρέπει να ενημερώνει τον αρμόδιο φορέα σχετικά με τη νέα εγκατάσταση, εντός της διάρκειας ισχύος του οικολογικού σήματος της ΕΕ, αυτόματων συστημάτων ή διατάξεων για τη διακοπή της λειτουργίας των συσκευών θέρμανσης-αερισμού-κλιματισμού και του φωτισμού, και παρέχει τις τεχνικές προδιαγραφές από τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση ή/και τη συντήρηση αυτών των συστημάτων/διατάξεων.

▼B

**Κριτήριο 11. Εξωτερικές συσκευές θέρμανσης και κλιματισμού**

Δεν θα χρησιμοποιείται καμία εξωτερική συσκευή θέρμανσης ή κλιματισμού στο τουριστικό κατάλυμα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό. Η συμμόρφωση αυτή ελέγχεται με επίσκεψη επιτόπου.

**Κριτήριο 12. Εφοδιασμός σε ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**

α) ►C1 Εκτός αν ισχύει το στοιχείο β), στην περίπτωση που υπάρχουν, στον τόπο που βρίσκεται το τουριστικό κατάλυμα, προμηθευτές ενέργειας βάσει ατομικών πράσινων τιμολογίων οι οποίοι παρέχουν τουλάχιστον το 50 % της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή προμηθευτές χωριστών πιστοποιητικών εγγυήσεων προέλευσης (ΕΠ): ◄

το τουριστικό κατάλυμα προμηθεύεται τουλάχιστον το 50 % της ηλεκτρικής της ενέργειας που καταναλώνει από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζονται στην οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1]. Για τον σκοπό αυτό:

Το τουριστικό κατάλυμα συνάπτει κατά προτίμηση σύμβαση για **ατομικό τιμολόγιο ηλεκτρικής ενέργειας**, το οποίο περιλαμβάνει ηλεκτρική ενέργεια προερχόμενη κατά τουλάχιστον 50 % από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η απαίτηση αυτή ικανοποιείται αν το συνολικό μείγμα καυσίμων που διατίθεται στην αγορά από τον προμηθευτή αναφέρεται ως προερχόμενο κατά τουλάχιστον 50 % από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή αν το μείγμα καυσίμων του τιμολογίου αγοράς αναφέρεται ως προερχόμενο κατά τουλάχιστον 50 % από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

ή

εναλλακτικά, το ελάχιστο 50 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να λαμβάνεται μέσω αδεσμοποίητης αγοράς εγγυήσεων προέλευσης (ΕΠ), όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ι) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο συναλλαγών σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες λειτουργίας του ευρωπαϊκού συστήματος ενεργειακών πιστοποιητικών (European Energy Certificate System –EECS). Για την εν λόγω εναλλακτική επιλογή, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

i) οι εθνικοί κανονισμοί τόσο της χώρας εξαγωγής όσο και της χώρας εισαγωγής προβλέπουν πρωτόκολλα τομέων που είναι διαπιστευμένα από την Ένωση των Εκδιδουσών Αρχών (Association of Issuing Bodies –AIB), σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες λειτουργίας του EECS, προκειμένου να αποφεύγεται ο διπλός υπολογισμός στην περίπτωση που ο πελάτης επιλέγει αδεσμοποίητη αγορά εγγυήσεων προέλευσης·

ii) το ποσό των εγγυήσεων προέλευσης που αποκτώνται μέσω αδεσμοποίητης αγοράς δεν αντιστοιχεί στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας του αιτούντος κατά το ίδιο χρονικό διάστημα·

β) σε περίπτωση που υπάρχουν, στον τόπο όπου βρίσκεται το κατάλυμα, **τουλάχιστον 5 προμηθευτές βάσει ατομικών τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι παρέχουν το 100 %** της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, το τουριστικό κατάλυμα προμηθεύεται το 100 % της ηλεκτρικής του ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές βάσει ενός ατομικού πράσινου τιμολογίου. Η απαίτηση αυτή ικανοποιείται αν το συνολικό μείγμα καυσίμων που διατίθενται στην αγορά από τον προμηθευτή αναφέρεται ως προερχόμενο 100 % από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή αν το μείγμα καυσίμων του τιμολογίου αγοράς αναφέρεται ως προερχόμενο 100 % από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

[1] Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16).

▼B

*Σημείωση:* Απαλλάσσονται τα τουριστικά καταλύματα που δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις α) ή β). Μόνον οι προμηθευτές που παρέχουν την ισχύ και την τάση που απαιτεί το τουριστικό κατάλυμα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του κατώτατου αριθμού προμηθευτών που αναφέρεται στις περιπτώσεις α) και β).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση από [ή τη (τις) σύμβαση(-εις) με] τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας / των εγγυήσεων προέλευσης όπου αναφέρεται το είδος της (των) ανανεώσιμης (-ων) πηγής (-ών) ενέργειας, το ποσοστό της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που προμηθεύεται, καθώς και κατάλογο των προμηθευτών που εφαρμόζουν πράσινα τιμολόγια οι οποίοι προμηθεύουν πράσινη ηλεκτρική ενέργεια στον τόπο όπου βρίσκεται το κατάλυμα. Επιπλέον, για τους αιτούντες που χρησιμοποιούν την αδεσμοποίητη αγορά του σημείου α), δηλώσεις του προμηθευτή εγγυήσεων προέλευσης που να αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο ανωτέρω στοιχείο α).

Οι αιτούντες που δεν έχουν πρόσβαση σε προμηθευτές που προσφέρουν το τιμολόγιο ηλεκτρικής ενέργειας που περιγράφεται ανωτέρω ή εγγυήσεις προέλευσης στον τόπο όπου βρίσκεται το κατάλυμα πρέπει να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν την έλλειψη πρόσβασης σε προμηθευτές πράσινων τιμολογίων και αδεσμοποίητων εγγυήσεων προέλευσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ, ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας νοούνται μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αιολική, ηλιακή και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια κυμάτων, παλιρροϊκή ενέργεια, υδραυλική ενέργεια, βιομάζα, αέρια εκλυόμενα από χώρους υγειονομικής ταφής, από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και βιοαέρια).

**Κριτήριο 13. Άνθρακας και πετρέλαια θέρμανσης**

Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ως πηγή ενέργειας πετρέλαια θέρμανσης που περιέχουν θείο σε συγκέντρωση υψηλότερη από 0,1 %, ούτε και άνθρακας.

*Σημείωση:* Το κριτήριο αυτό ισχύει μόνο για τα τουριστικά καταλύματα που έχουν ανεξάρτητο σύστημα θέρμανσης.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, όπου αναφέρεται η φύση των πηγών ενέργειας. Η συμμόρφωση αυτή ελέγχεται με επίσκεψη επιτόπου.

ΝΕΡΟ

**Κριτήριο 14. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: βρύσες μπάνιου και κεφαλές ντους**

Με την επιφύλαξη των τοπικών ή εθνικών ρυθμίσεων για την παροχή νερού από βρύσες μπάνιου και κεφαλές ντους, η μέση παροχή νερού από τις βρύσες μπάνιου και τις κεφαλές ντους δεν υπερβαίνει τα 8,5 λίτρα/λεπτό.

*Σημείωση:* Εξαιρούνται οι μπανιέρες, τα ντους βροχής (rainshowers) και τα ντους με λειτουργία μασάζ (massage-showers).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό και τη σχετική τεκμηρίωση, στην οποία εξηγείται ο τρόπος με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα συμμορφώνεται με το εν λόγω κριτήριο (π.χ. χρήση μετρητή παροχής ή μικρού κάδου και ρολογιού). Οι βρύσες κουζίνας και μπάνιου με οικολογικό σήμα της ΕΕ ή τα προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I και πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Όταν χρησιμοποιούνται βρύσες κουζίνας και μπάνιου με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με την απόφαση 2013/250/ΕΕ της Επιτροπής ([1]). Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα με άλλο σήμα τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος ISO τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας και αναφέρει τις απαιτήσεις του σήματος ISO τύπου I που αντιστοιχούν στις προαναφερθείσες.

**Κριτήριο 15. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: αποχωρητήρια και ουρητήρια**

Με την επιφύλαξη των τοπικών ή εθνικών ρυθμίσεων για τα αποχωρητήρια και τα ουρητήρια με καταιονισμό νερού,

α) στα καταλύματα δεν επιτρέπεται η συνεχής απόπλυση οποιουδήποτε ουρητηρίου·

β) τα αποχωρητήρια που τοποθετούνται κατά τη διάρκεια της άδειας χρήσης του οικολογικού σήματος της ΕΕ πρέπει να έχουν αποτελεσματική έκπλυση αποχωρητηρίου ≤ 4,5 L.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Για την απαίτηση β) ο κάτοχος της άδειας ενημερώνει τον αρμόδιο φορέα για τη νέα εγκατάσταση αποχωρητηρίων, εντός της διάρκειας ισχύος άδειας του οικολογικού σήματος της ΕΕ, και παρέχει τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Τα αποχωρητήρια με καταιονισμό νερού και τα ουρητήρια που διαθέτουν οικολογικό σήμα της ΕΕ ή τα προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I και πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα αποχωρητηρίων και ουρητηρίων με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών παρέχει αντίγραφο του οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας που δείχνει ότι το σήμα χορηγήθηκε σύμφωνα με την απόφαση 2013/641/ΕΕ της Επιτροπής ([2]). Αν χρησιμοποιούνται προϊόντα με άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή της ετικέτας της συσκευασίας και δηλώνει ότι το σήμα ISO τύπου I πληροί απαιτήσεις όπως αυτές που προαναφέρονται.

**Κριτήριο 16. Μείωση ρούχων για πλύσιμο που επιτυγχάνεται με την επαναχρησιμοποίηση πετσετών και κλινοσκεπασμάτων**

Το τουριστικό κατάλυμα αλλάζει κανονικά σεντόνια και πετσέτες με τη συχνότητα που καθορίζεται στο πρόγραμμά του περιβαλλοντικής δράσης και πάντως όχι πάνω από μία φορά ημερησίως, εκτός αν επιβάλλεται από τον νόμο ή από εθνικούς κανονισμούς ή καθορίζεται από σύστημα πιστοποίησης τρίτου μέρους στο οποίο συμμετέχει η υπηρεσία τουριστικού καταλύματος. Συχνότερες αλλαγές γίνονται μόνον όταν ζητείται ρητώς από τους πελάτες.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τη σχετική τεκμηρίωση σχετικά με τη συχνότητα που καθορίζεται από το τουριστικό κατάλυμα ή από την πιστοποίηση τρίτου μέρους ή από το νόμο ή τους εθνικούς κανονισμούς.

([1]) Απόφαση 2013/250/ΕΕ της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για βρύσες κουζίνας και μπάνιου (ΕΕ L 145 της 31.5.2013, σ. 6).

([2]) Απόφαση 2013/641/ΕΕ της Επιτροπής, της 7ης Νοεμβρίου 2013, για τον καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε αποχωρητήρια και ουρητήρια με καταιονισμό νερού (ΕΕ L 299 της 9.11.2013, σ. 38).

▼B

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΑ

**Κριτήριο 17. Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων: σχέδιο για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων**

Με την επιφύλαξη των τοπικών ή εθνικών ρυθμίσεων για την παροχή υπηρεσιών σίτισης:

α) Με σκοπό τη μείωση των αποβλήτων συσκευασίας: Δεν χρησιμοποιούνται για τις υπηρεσίες σίτισης συσκευασίες μιας δόσης για μη αλλοιώσιμα τρόφιμα [π.χ. καφέ, ζάχαρη, σοκολάτα σε σκόνη (εκτός από φακελάκια τσαγιού)].

β) Με στόχο την εξισορρόπηση των αποβλήτων συσκευασίας/τροφίμων ανάλογα με την εποχή: Για όλα τα αλλοιώσιμα τρόφιμα (π.χ. γιαούρτι, μαρμελάδες, μέλι, αλλαντικά, προϊόντα ζαχαροπλαστικής), το τουριστικό κατάλυμα διαχειρίζεται την παροχή τροφίμων στους πελάτες για την ελαχιστοποίηση τόσο της σπατάλης τροφίμων όσο και των αποβλήτων συσκευασίας. Για να επιτευχθεί αυτό, το τουριστικό κατάλυμα ακολουθεί μια τεκμηριωμένη διαδικασία, που συνδέεται με το πρόγραμμα δράσης (κριτήριο 1) που ορίζει τον τρόπο για τη βέλτιστη εξισορρόπηση της σπατάλης τροφίμων / των αποβλήτων συσκευασίας με βάση τον αριθμό των πελατών.

Από αυτό το κριτήριο εξαιρούνται: τα καταστήματα και οι αυτόματοι πωλητές που τελούν υπό διαχείριση του τουριστικού καταλύματος και οι ατομικές δόσεις καφέ και ζάχαρης που διατίθενται μέσα στα δωμάτια, υπό την προϋπόθεση ότι τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό αυτό είναι προϊόντα δίκαιου εμπορίου ή/και πιστοποιημένα και ότι οι χρησιμοποιημένες κάψουλες καφέ (κατά περίπτωση) επιστρέφονται στον παραγωγό για ανακύκλωση.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό και την τεκμηριωμένη διαδικασία όπου περιγράφεται με ποιον τρόπο ελαχιστοποιούνται η σπατάλη τροφίμων και τα απόβλητα συσκευασίας. Προσκομίζονται επίσης τυχόν νόμοι που απαιτούν τη χρήση προϊόντων μιας δόσης. Κατά περίπτωση, προσκομίζονται τυχόν έγγραφα που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής (π.χ. δήλωση επιστροφής από τον παραγωγό για τις κάψουλες καφέ, ετικέτα της συσκευασίας για τα βιολογικά προϊόντα και/ή τα προϊόντα δίκαιου εμπορίου). Η συμμόρφωση αυτή ελέγχεται με επίσκεψη επιτόπου.

Ως αλλοιώσιμα τρόφιμα ορίζονται αυτά που αποτελούν αντικείμενο φθορών ή καταστροφής, συνήθως τα τρόφιμα που έχουν υποστεί, για παράδειγμα, ελάχιστη επεξεργασία ή δεν έχουν υποστεί άλλη συντήρηση και βασίζονται στην αποθήκευση σε συνθήκες ψύξης για τη μείωση της ταχύτητας της φθοράς και της απώλειας ποιότητας (Codex Alimentarius).

**Κριτήριο 18. Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων: αντικείμενα μιας χρήσης**

α) Είδη καλλωπισμού/υγιεινής μιας χρήσης (σκούφοι λουτρού, βούρτσες, λίμες νυχιών, σαμπουάν, σαπούνια κ.λπ.) δεν τίθενται στη διάθεση των πελατών στα δωμάτια, εκτός αν το ζητήσουν οι πελάτες ή αν υπάρχει νομική υποχρέωση ή η απαίτηση από ανεξάρτητο σύστημα αξιολόγησης ποιότητας/πιστοποίησης ή βάσει της πολιτικής ποιότητας της αλυσίδας ξενοδοχείων στην οποία ανήκει το τουριστικό κατάλυμα.

β) Τα αντικείμενα σίτισης μιας χρήσης (πιατικά, μαχαιροπίρουνα, κανάτες) δεν τίθενται στη διάθεση των πελατών στα δωμάτια ούτε στα εστιατόρια/μπαρ, εκτός αν ο αιτών έχει συνάψει συμφωνία με μονάδα ανακύκλωσης για τα είδη αυτά.

γ) Δεν χρησιμοποιούνται στα δωμάτια σεντόνια και πετσέτες μιας χρήσης (με εξαίρεση τα μονωτικά σεντόνια για την προστασία των κλινοσκεπασμάτων).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τη σχετική τεκμηρίωση που δείχνει τον τρόπο με τον οποίο πληρούται το εν λόγω κριτήριο. Παρατίθεται επίσης τυχόν νομοθεσία ή ανεξάρτητο σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας/πιστοποίησης που απαιτεί τη χρήση αντικειμένων μιας χρήσης. Η συμμόρφωση αυτή ελέγχεται με επίσκεψη επιτόπου.

▼B

**Κριτήριο 19. Διαλογή των αποβλήτων και αποστολή προς ανακύκλωση**

α) Με την επιφύλαξη των τοπικών ή εθνικών ρυθμίσεων για τον διαχωρισμό των αποβλήτων παρέχονται στα δωμάτια και/ή σε κάθε όροφο και/ή σε κεντρικό σημείο του τουριστικού καταλύματος επαρκή δοχεία για διαχωρισμό των αποβλήτων από τους πελάτες.

β) Τα απόβλητα διαχωρίζονται από το τουριστικό κατάλυμα σε κατηγορίες που απαιτούνται ή προτείνονται από τις διαθέσιμες τοπικές εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων, με ιδιαίτερη προσοχή όσον αφορά τα επικίνδυνα απόβλητα, τα προϊόντα υγιεινής και π.χ. τα μελάνια εκτυπωτών, τον ψυκτικό και ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, τις μπαταρίες, τους λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας, τα φάρμακα και τα λίπη/έλαια.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από αναφορά των διαφόρων κατηγοριών αποβλήτων που γίνονται αποδεκτά από τις τοπικές αρχές και/ή των σχετικών συμβάσεων με ιδιωτικούς φορείς. Η συμμόρφωση αυτή ελέγχεται με επίσκεψη επιτόπου.

ΑΛΛΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

**Κριτήριο 20. Απαγόρευση του καπνίσματος στους κοινόχρηστους χώρους και στα δωμάτια**

α) Απαγορεύεται το κάπνισμα σε όλους τους εσωτερικούς κοινόχρηστους χώρους.

β) Απαγορεύεται το κάπνισμα στο 80 % τουλάχιστον των δωματίων ή των ενοικιαζόμενων καταλυμάτων (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο αριθμό).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτά, καθώς και έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία, όπως φωτογραφίες των απαγορευτικών πινακίδων που είναι αναρτημένες εντός του τουριστικού καταλύματος. Ο αιτών αναφέρει τον αριθμό των δωματίων και σε πόσα από αυτά απαγορεύεται το κάπνισμα.

**Κριτήριο 21. Προώθηση περιβαλλοντικά προτιμώμενων μεταφορικών μέσων**

Παρέχεται ενημέρωση στον δικτυακό τόπο του καταλύματος (εάν υπάρχει), καθώς και επιτόπου στους πελάτες και το προσωπικό σχετικά με τα ακόλουθα:

α) λεπτομέρειες σχετικά με τα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα για την επίσκεψη της πόλης / του χωριού όπου βρίσκεται το τουριστικό κατάλυμα (δημόσια μέσα μεταφοράς, ποδήλατα κ.λπ.)·

β) λεπτομέρειες σχετικά με τα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα σε τοπικό επίπεδο για μετακινήσεις προς και από την πόλη / το χωριό όπου βρίσκεται το τουριστικό κατάλυμα·

γ) κατά περίπτωση, τις ειδικές προσφορές ή συμφωνίες με οργανισμούς μεταφορών που μπορεί να προσφέρει στους πελάτες και το προσωπικό το τουριστικό κατάλυμα (π.χ., υπηρεσία μεταφοράς πελατών, λεωφορείο συλλογικών μεταφορών προσωπικού, ηλεκτρικά αυτοκίνητα κ.λπ.).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από αντίγραφα του διαθέσιμου πληροφορικού υλικού.

▼B

**Κριτήριο 22. Πληροφορίες που αναγράφονται επί του οικολογικού σήματος της ΕΕ**

Το πλαίσιο κειμένου του προαιρετικού σήματος περιέχει το ακόλουθο κείμενο:

«Το παρόν τουριστικό κατάλυμα λαμβάνει δραστικά μέτρα για τη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον

— προάγοντας τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,

— εξοικονομώντας ενέργεια και νερό, και

— περιορίζοντας τα απόβλητα.».

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση του προαιρετικού σήματος με κείμενο εντός πλαισίου παρατίθενται στις «Κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση του λογότυπου του οικολογικού σήματος της ΕΕ» στον ιστότοπο:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, εξηγώντας σε ποιο μέσο σκοπεύει να αναρτήσει το σήμα.

*ΤΜΗΜΑ Β*

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ β)**

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

**Κριτήριο 23. Καταχώριση στο EMAS (σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου) και πιστοποίηση ISO του τουριστικού καταλύματος (μέχρι 5 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα καταχωρίζεται στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) (5 βαθμοί) ή λαμβάνει πιστοποίηση σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001 (3 βαθμοί) ή λαμβάνει πιστοποίηση σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001 (2 βαθμοί).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει την κατάλληλη απόδειξη καταχώρισης EMAS ή πιστοποίησης ISO.

**Κριτήριο 24. Καταχώριση στο EMAS (σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου) και πιστοποίηση ISO των προμηθευτών (μέχρι 5 βαθμοί)**

Τουλάχιστον ένας από τους βασικούς προμηθευτές ή παρόχους υπηρεσιών στο τουριστικό κατάλυμα είναι καταχωρισμένος υπό το EMAS (5 βαθμοί) ή πιστοποιημένος σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001 (2 βαθμοί) ή πιστοποιημένος σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001 (1,5 βαθμός).

Για τους σκοπούς του κριτηρίου αυτού, τοπικός προμηθευτής υπηρεσιών θεωρείται προμηθευτής που βρίσκεται εγκατεστημένος εντός ακτίνας 160 χιλιομέτρων από το τουριστικό κατάλυμα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει την κατάλληλη απόδειξη καταχώρισης EMAS ή πιστοποίησης ISO για τουλάχιστον δύο από τους βασικούς του προμηθευτές.

**Κριτήριο 25. Υπηρεσίες που καλύπτονται από το οικολογικό σήμα (μέχρι 4 βαθμοί)**

Όλες οι υπηρεσίες πλυσίματος ρούχων και/ή καθαρισμού με εξωτερική ανάθεση εκτελούνται από φορέα ο οποίος έχει λάβει σήμα ISO τύπου I (2 βαθμοί για κάθε υπηρεσία, με 4 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει την κατάλληλη απόδειξη της πιστοποίησης ISO τύπου I για τους παρόχους υπηρεσιών πλυσίματος ρούχων και/ή καθαρισμού.

**Κριτήριο 26. Ενημέρωση και εκπαίδευση σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα (μέχρι 2 βαθμοί)**

α) Το τουριστικό κατάλυμα παρέχει στους πελάτες ενημέρωση για το περιβάλλον και εκπαιδευτικό υλικό σχετικά με την τοπική βιοποικιλότητα, το τοπίο και τα μέτρα διατήρησης της φύσης (1 βαθμός).

β) Η ψυχαγωγία των πελατών περιλαμβάνει στοιχεία περιβαλλοντικής εκπαίδευσης (π.χ. βιβλία, εμψυχωτικές δραστηριότητες, εκδηλώσεις) (1 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

**Κριτήριο 27. Παρακολούθηση της κατανάλωσης: μετρητές ενέργειας και νερού (μέχρι 2 βαθμοί)**

Στο τουριστικό κατάλυμα έχουν εγκατασταθεί μετρητές ενέργειας και νερού ώστε να είναι δυνατή η συλλογή δεδομένων σχετικά με την κατανάλωση κατά τις διάφορες δραστηριότητες και/ή από τις διάφορες μηχανές, όπως τις ακόλουθες κατηγορίες (1 βαθμός για κάθε κατηγορία, με 2 βαθμούς κατ' ανώτερο όριο):

α) Δωμάτια

β) Γήπεδα

γ) Υπηρεσία πλυντηρίων

δ) Κουζίνες

ε) Ειδικές συσκευές (όπως ψυγεία, πλυντήρια ρούχων).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή ανάλυση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί αυτό το κριτήριο, μαζί με χάρτη που δείχνει τους χώρους στους οποίους έχουν τοποθετηθεί μετρητές.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

**Κριτήριο 28. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές θέρμανσης χώρου και νερού (μέχρι 3 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει τουλάχιστον:

α) έναν υδρονικό θερμαντήρα χώρου που πληροί το κριτήριο 6α) (1 βαθμός)·

β) έναν τοπικό θερμαντήρα χώρου τουλάχιστον ενεργειακής τάξης Α, όπως ορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/1186 ([1]) (1 βαθμός)·

γ) μια συσκευή θέρμανσης νερού που πληροί το κριτήριο 6γ) (1 βαθμός).

([1]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/1186 της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2015, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των τοπικών θερμαντήρων χώρου (ΕΕ L 193 της 21.7.2015, σ. 20).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών παρέχει τεχνικές προδιαγραφές από τους κατασκευαστές ή τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή τη συντήρηση των συσκευών θέρμανσης χώρου και νερού, αναφέροντας με ποιον τρόπο επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ενεργειακή απόδοση βάσει του κριτηρίου 6 α), β) και γ). Οι υδρονικοί θερμαντήρες που έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ θεωρούνται ότι συμμορφώνονται με την απαίτηση του κριτηρίου 6 α) ii). Προϊόντα που φέρουν άλλα σήματα ISO τύπου I και πληρούν οποιαδήποτε από τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο κριτήριο 6 α), β) και γ) θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Όταν χρησιμοποιούνται υδρονικοί θερμαντήρες με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία προκύπτει ότι το σήμα έχει απονεμηθεί σύμφωνα με την απόφαση 2014/314/ΕΕ. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας και αναφέρει τις απαιτήσεις του ISO τύπου I που απαριθμούνται στα σημεία α), β) και γ).

**Κριτήριο 29. Ενεργειακά αποδοτικές συσκευές κλιματισμού και αντλίες θερμότητας με αέρα (μέχρι 3,5 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα συμμορφώνεται με ένα από τα κατώτατα όρια:

α) το 50 % των οικιακών κλιματιστικών ή αντλιών θερμότητας αέρα (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) με ενεργειακή απόδοση τουλάχιστον κατά 15 % υψηλότερη από το όριο που ορίζεται στο κριτήριο 7 (1,5 βαθμός)·

β) το 50 % των οικιακών κλιματιστικών ή αντλιών θερμότητας αέρα (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) με ενεργειακή απόδοση τουλάχιστον κατά 30 % υψηλότερη από το όριο που ορίζεται στο κριτήριο 7 (3,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών παραθέτει τις τεχνικές προδιαγραφές του κατασκευαστή ή των επαγγελματιών τεχνικών που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση και/ή τη συντήρηση των συστημάτων κλιματισμού αναφέροντας τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η απαιτούμενη απόδοση.

**Κριτήριο 30. Αντλίες θερμότητας με αέρα με θερμική ισχύ έως 100 kW (3 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει τουλάχιστον μία αντλία θερμότητας με αέρα που πληροί το κριτήριο 7 (εφόσον εφαρμόζεται, βλέπε σημείωση στο κριτήριο 7) και διαθέτει οικολογικό σήμα της ΕΕ σύμφωνα με την απόφαση 2007/742/ΕΚ της Επιτροπής [1] ή άλλο σήμα ISO τύπου I.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τις τεχνικές προδιαγραφές του κατασκευαστή ή των επαγγελματιών τεχνικών που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή τη συντήρηση των αντλιών θερμότητας με αέρα αναφέροντας τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η απαιτούμενη απόδοση (κατά περίπτωση). Όταν χρησιμοποιούνται αντλίες θερμότητας με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με την απόφαση 2007/742/ΕΚ. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

[1] Απόφαση 2007/742/ΕΚ της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2007, περί καθορισμού οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του κοινοτικού οικολογικού σήματος σε ηλεκτροκίνητες, αεριοκίνητες ή λειτουργούσες με απορρόφηση αντλίες θερμότητας (ΕΕ L 301 της 20.11.2007, σ. 14).

▼M2

**Κριτήριο 31. Ενεργειακά αποδοτικές οικιακές συσκευές και φωτισμός (μέχρι 4 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει συσκευές με ενεργειακή απόδοση για τις ακόλουθες κατηγορίες (0,5 ή 1 βαθμός για κάθε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες, με 4 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο):

α) οικιακές ψυκτικές συσκευές, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν ενεργειακό σήμα της ΕΕ τουλάχιστον τάξης A++, όπως ορίζεται στο παράρτημα IX του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2010 της Επιτροπής ([1]), όπως ίσχυε την 28η Φεβρουαρίου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης ενεργειακής απόδοσης D, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2016 της Επιτροπής ([2])·

β) οικιακοί ηλεκτρικοί φούρνοι, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν ενεργειακό σήμα της ΕΕ τουλάχιστον τάξης A++, όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 65/2014 της Επιτροπής ([3])·

γ) οικιακά πλυντήρια πιάτων, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν ενεργειακό σήμα της ΕΕ τουλάχιστον τάξης A++, όπως ορίζεται στο παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1059/2010 της Επιτροπής ([4]), όπως ίσχυε την 28η Φεβρουαρίου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης ενεργειακής απόδοσης C, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2017 της Επιτροπής ([5])·

δ) οικιακά πλυντήρια ρούχων, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν ενεργειακό σήμα της ΕΕ τουλάχιστον τάξης A++, όπως ορίζεται στο παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1061/2010 της Επιτροπής ([6]), όπως ίσχυε την 28η Φεβρουαρίου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης ενεργειακής απόδοσης A, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2014 της Επιτροπής ([7])·

([1]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1060/2010 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2010, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών ψυκτικών συσκευών (ΕΕ L 314 της 30.11.2010, σ. 17).

([2]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2016 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των οικιακών ψυκτικών συσκευών και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 102).

([3]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 65/2014 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2013, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών φούρνων και απορροφητήρων κουζίνας (ΕΕ L 29 της 31.1.2014, σ.1).

([4]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1059/2010 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2010, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών πλυντηρίων πιάτων (ΕΕ L 314 της 30.11.2010, σ. 1).

([5]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2017 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των οικιακών πλυντηρίων πιάτων και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1059/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 134).

([6]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1061/2010 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2010, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών πλυντηρίων ρούχων (ΕΕ L 314 της 30.11.2010, σ. 47).

([7]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2014 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των οικιακών πλυντηρίων ρούχων και των οικιακών πλυντηρίων-στεγνωτηρίων και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1061/2010 της Επιτροπής και της οδηγίας 96/60/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 29).

▼M2

ε) εξοπλισμός γραφείου, εκ του οποίου τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) συμμορφώνεται με τα ακόλουθα:

i. ο εξοπλισμός γραφείου που αγοράστηκε πριν από την 20ή Φεβρουαρίου 2018 χαρακτηρίζεται ως εξής, βάσει των συμφωνιών που ορίζονται στις αποφάσεις (ΕΕ) 2015/1402 ([1]) και 2014/202/ΕΕ της Επιτροπής ([2]):

— συμμορφώνεται με το Energy Star έκδοση 6.1 για υπολογιστές·

— συμμορφώνεται με το Energy Star έκδοση 6.0 για οθόνες·

— συμμορφώνεται με το Energy Star έκδοση 2.0 για εξοπλισμό απεικόνισης·

— συμμορφώνεται με το Energy Star έκδοση 1.0 για τροφοδοτικά αδιάλειπτης παροχής·

— συμμορφώνεται με το Energy Star έκδοση 2.0 για εξυπηρετητές επιχειρήσεων·

ii. ο εξοπλισμός γραφείου που αγοράστηκε μετά την 20ή Φεβρουαρίου 2018 χαρακτηρίζεται ως εξής:

— συμμορφώνεται με το οικολογικό σήμα EN ISO 14024 ([3]) τύπου I, για εξοπλισμό γραφείου εκτός των ηλεκτρονικών διατάξεων απεικόνισης,

— εμπίπτει τουλάχιστον στην τάξη ενεργειακής απόδοσης Ε σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/2013 της Επιτροπής ([4]), για ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης·

στ) οικιακά στεγνωτήρια ρούχων, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν ενεργειακό σήμα της ΕΕ τουλάχιστον τάξης A++, όπως ορίζεται στο παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 392/2012 της Επιτροπής ([5])·

ζ) οικιακές ηλεκτρικές σκούπες, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν ετήσια κατανάλωση ενέργειας (ΑΕ) όπως ορίζεται στο παράρτημα II σημείο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 666/2013 της Επιτροπής ([6]) κάτω των 28 kWh/έτος·

([1]) Απόφαση (ΕΕ) 2015/1402 της Επιτροπής, της 15ης Ιουλίου 2015, που καθορίζει τη θέση της Κοινότητας για απόφαση των διαχειριστικών φορέων, δυνάμει της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον συντονισμό προγραμμάτων επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης του γραφειακού εξοπλισμού, όσον αφορά την αναθεώρηση των προδιαγραφών για τους υπολογιστές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Γ της συμφωνίας (ΕΕ L 217 της 18.8.2015, σ. 9).

([2]) Απόφαση 2014/202/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Μαρτίου 2014, που καθορίζει τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς απόφαση των διαχειριστικών φορέων, δυνάμει της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον συντονισμό προγραμμάτων επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης για τον εξοπλισμό γραφείου, που αφορά την προσθήκη, στο παράρτημα Γ της συμφωνίας, προδιαγραφών για τους εξυπηρετητές υπολογιστών και τα τροφοδοτικά αδιάλειπτης παροχής καθώς και την αναθεώρηση των προδιαγραφών για τις διατάξεις και τον εξοπλισμό απεικόνισης που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Γ της συμφωνίας (ΕΕ L 114 της 16.4.2014, σ. 68).

([3]) EN ISO 14024. Περιβαλλοντικά σήματα και δηλώσεις — Περιβαλλοντική επισήμανση τύπου I — Αρχές και διαδικασίες. Δεύτερη έκδοση 2018-02.

([4]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2013 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των ηλεκτρονικών διατάξεων απεικόνισης και για την κατάργηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1062/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 1).

([5]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 392/2012 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2012, που συμπληρώνει την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών στεγνωτηρίων ρούχων (ΕΕ L 123 της 9.5.2012, σ. 1).

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 666/2013 της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2013, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τις ηλεκτρικές σκούπες (ΕΕ L 192 της 13.7.2013, σ. 24).

▼M2

η) ηλεκτρικοί λαμπτήρες και φωτιστικά, εκ των οποίων τουλάχιστον το 50 % (0,5 βαθμός) ή το 90 % (1 βαθμός) (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) είναι τουλάχιστον τάξης A++, όπως ορίζεται στο παράρτημα VI του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 874/2012 της Επιτροπής, όπως ίσχυε την 31η Αυγούστου 2021, ή είναι τουλάχιστον τάξης C, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/2015 της Επιτροπής.

*Σημείωση:* Το κριτήριο αυτό δεν ισχύει για συσκευές και φωτισμό που δεν καλύπτονται από τους κανονισμούς που αναφέρονται για κάθε κατηγορία (π.χ. βιομηχανικές συσκευές).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τεκμηρίωση όπου δηλώνεται η ενεργειακή τάξη [πιστοποιητικό Energy Star για την κατηγορία ε)] όλων των συσκευών για την αντίστοιχη κατηγορία που αγοράστηκαν πριν από την 20ή Φεβρουαρίου 2018.

Ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος EN ISO 14024 τύπου I όλων των σχετικών συσκευών ή τεκμηρίωση που αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ενεργειακής τάξης (όπως τιμολόγια, τεχνικά δελτία και δηλώσεις κατασκευαστή), όλων των συσκευών για την αντίστοιχη κατηγορία που αγοράστηκαν μετά την 20ή Φεβρουαρίου 2018.

▼B

**Κριτήριο 32. Ανάκτηση θερμότητας (μέχρι 3 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει σύστημα ανάκτησης θερμότητας για μία (1,5 βαθμός) ή δύο (3 βαθμοί) από τις ακόλουθες κατηγορίες: συστήματα ψύξης, εξαεριστήρες, πλυντήρια ρούχων, πλυντήρια πιάτων, πισίνα(-ες), λύματα νερού χρήσης.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τεκμηρίωση σχετικά με τα συστήματα ανάκτησης θερμότητας (π.χ. αντίγραφο του έργου για τα συστήματα ανάκτησης θερμότητας, περιγραφή του τεχνικού κ.λπ.).

**Κριτήριο 33. Ρύθμιση της θερμότητας και μόνωση παραθύρων (μέχρι 4 βαθμοί)**

α) Η θερμοκρασία σε κάθε δωμάτιο ρυθμίζεται από τους πελάτες. Το σύστημα ρύθμισης θερμοκρασίας πρέπει να επιτρέπει την ανεξάρτητη ρύθμιση εντός των ακόλουθων καθορισμένων ορίων (2 βαθμοί):

i) η θερμοκρασία του δωματίου, σε κατάσταση ψύξης, καθορίζεται στους ή πάνω από τους 22 °C κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού·

ii) η θερμοκρασία του δωματίου, σε κατάσταση θέρμανσης, καθορίζεται στους ή πάνω από τους 22 °C κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

β) Το 90 % των παραθύρων σε θερμαινόμενα και/ή κλιματιζόμενα δωμάτια και κοινόχρηστους χώρους πρέπει να μονώνονται με τουλάχιστον διπλούς υαλοπίνακες ή ισοδύναμη μόνωση (2 βαθμοί).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τεκμηρίωση σχετικά με τα συστήματα ρύθμισης θερμοκρασίας ή τις διαδικασίες που ακολουθούνται για τον καθορισμό των καθορισμένων φασμάτων θερμοκρασίας ή φωτογραφίες των παραθύρων. Υποβάλλεται δήλωση εμπειρογνωμόνων σε περίπτωση που χρησιμοποιείται μόνωση παραθύρων ισοδύναμη με πολλαπλούς υαλοπίνακες.

▼B

**Κριτήριο 34. Αυτόματη διακοπή της λειτουργίας των συσκευών/διατάξεων (μέχρι 4,5 βαθμοί)**

α) Το 90 % των δωματίων του τουριστικού καταλύματος (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) είναι εξοπλισμένα με σύστημα αυτόματης διακοπής λειτουργίας των συστημάτων θέρμανσης, αερισμού και κλιματισμού όταν είναι ανοικτά τα παράθυρα και όταν οι πελάτες εγκαταλείπουν τα δωμάτιά τους (1,5 βαθμός).

β) Το 90 % των δωματίων του τουριστικού καταλύματος (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) είναι εξοπλισμένα με αυτόματο σύστημα για τη διακοπή φωτισμού όταν οι πελάτες εγκαταλείπουν τα δωμάτιά τους (1,5 βαθμός).

γ) Το 90 % του εξωτερικού φωτισμού (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) που δεν είναι απαραίτητος για λόγους ασφαλείας διακόπτεται αυτόματα μετά από προκαθορισμένο χρόνο ή ενεργοποιείται με αισθητήρα προσέγγισης (1,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τις τεχνικές προδιαγραφές από τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση ή/και τη συντήρηση αυτών των συσκευών/διατάξεων.

**Κριτήριο 35. Τηλεθέρμανση/τηλεψύξη και ψύξη από συμπαραγωγή (μέχρι 4 βαθμοί)**

α) Το τουριστικό κατάλυμα θερμαίνεται και/ή ψύχεται με αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης. Για τους σκοπούς του οικολογικού σήματος της ΕΕ, αυτό ορίζεται ως εξής: σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης που χρησιμοποιεί τουλάχιστον 50 % ανανεώσιμη ενέργεια, 50 % απορριπτόμενη θερμότητα, 75 % συμπαραγόμενη θερμότητα ή 50 % συνδυασμού αυτής της ενέργειας και της θερμότητας· όπως ορίζεται στην οδηγία 2012/27/ΕΕ (2 βαθμοί).

β) Η ψύξη στο τουριστικό κατάλυμα εξασφαλίζεται από υψηλής απόδοσης μονάδα συμπαραγωγής, σύμφωνα με την οδηγία 2012/27/ΕΕ (2 βαθμοί).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τεκμηρίωση σχετικά με το σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή το σύστημα ψύξης από συμπαραγωγή.

**Κριτήριο 36. Ηλεκτρικοί στεγνωτήρες χεριών με αισθητήρα προσέγγισης (1 βαθμός)**

Όλοι οι στεγνωτήρες χεριών είναι εφοδιασμένοι με αισθητήρες προσέγγισης ή έχουν λάβει σήμα ISO τύπου I.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει κατάλληλα δικαιολογητικά για τον τρόπο με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί αυτό το κριτήριο. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 37. Εκπομπές θερμαντήρα χώρου (1,5 βαθμός)**

Για τους θερμαντήρες χώρου στο τουριστικό κατάλυμα, η περιεκτικότητα των καυσαερίων σε οξείδια του αζώτου δεν υπερβαίνει τις οριακές τιμές που αναγράφονται στον κατωτέρω πίνακα και υπολογίζεται σύμφωνα με τις ακόλουθες πράξεις:

▼B

α) για υδρονικούς θερμαντήρες χώρου με αέριο και υγρό καύσιμο, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 813/2013 της Επιτροπής [1]·

β) για υδρονικούς θερμαντήρες χώρου με στερεό καύσιμο, κανονισμός (ΕΕ) 2015/1189 της Επιτροπής [2]·

γ) για τοπικούς θερμαντήρες χώρου με αέριο και υγρό καύσιμο, κανονισμός (ΕΕ) 2015/1188·

δ) για υδρονικούς θερμαντήρες χώρου με στερεό καύσιμο, κανονισμός (ΕΕ) 2015/1185.

| Τεχνολογία παραγωγής θερμότητας | Όριο εκπομπών οξειδίων του αζώτου ($NO_x$) |
|---|---|
| Θερμαντήρες αερίου | Για υδρονικούς θερμαντήρες εξοπλισμένους με μηχανή εσωτερικής καύσης: 240 mg/kWh CVP (ακαθάριστη θερμογόνος δύναμη) εισερχόμενης ενέργειας<br><br>Για υδρονικούς θερμαντήρες και τοπικούς θερμαντήρες εξοπλισμένους με μηχανή εσωτερικής καύσης: 56 mg/kWh CVP (ακαθάριστη θερμογόνος δύναμη) εισερχόμενης ενέργειας |
| Θερμαντήρες υγρού καυσίμου | Για υδρονικούς θερμαντήρες εξοπλισμένους με μηχανή εσωτερικής καύσης: 420 mg/kWh CVP (ακαθάριστη θερμογόνος δύναμη) εισερχόμενης ενέργειας<br><br>Για υδρονικούς θερμαντήρες και τοπικούς θερμαντήρες εξοπλισμένους με μηχανή εσωτερικής καύσης: 120 mg/kWh CVP (ακαθάριστη θερμογόνος δύναμη) εισερχόμενης ενέργειας |
| Θερμαντήρες στερεού καυσίμου | Υδρονικοί θερμαντήρες χώρου: 200 $mg/Nm^3$ σε 10 % $O_2$<br><br>Τοπικοί θερμαντήρες χώρου: 200 $mg/Nm^3$ σε 13 % $O_2$ |

Για λέβητες στερεού καυσίμου και τοπικούς θερμαντήρες χώρου με στερεό καύσιμο στο τουριστικό κατάλυμα, οι εκπομπές σωματιδίων (PM) των καυσαερίων δεν υπερβαίνουν τις οριακές τιμές που καθορίζονται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2015/1189 και (ΕΕ) 2015/1185, αντίστοιχα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τις τεχνικές προδιαγραφές από τους κατασκευαστές ή τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή τη συντήρηση των συσκευών θέρμανσης χώρου, αναφέροντας με ποιον τρόπο επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ενεργειακή απόδοση. Οι υδρονικοί θερμαντήρες που έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I και πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Όταν χρησιμοποιούνται υδρονικοί θερμαντήρες με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με την απόφαση 2014/314/ΕΕ. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος ISO τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας και αναφέρει τις απαιτήσεις του σήματος ISO τύπου που αντιστοιχούν σε αυτές που παρατίθενται ανωτέρω.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 813/2013 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2013, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού των θερμαντήρων χώρου και των θερμαντήρων συνδυασμένης λειτουργίας (ΕΕ L 239 της 6.9.2013, σ. 136).

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1189 της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2015, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για λέβητες στερεού καυσίμου (ΕΕ L 193 της 21.7.2015, σ. 100).

▼B

**Κριτήριο 38. Εφοδιασμός σε ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (μέχρι 4 βαθμοί)**

α) Το τουριστικό κατάλυμα συνάπτει σύμβαση για ατομικό τιμολόγιο ηλεκτρικής ενέργειας βάσει του οποίου το 100 % (το συνολικό μείγμα καυσίμων που διατίθενται στην αγορά από τον προμηθευτή ή το προϊόν μείγματος καυσίμων που αντιστοιχεί στο αγορασθέν τιμολόγιο) της ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα οδηγία 2009/28/ΕΚ (3 βαθμοί) και έχει πιστοποιηθεί με περιβαλλοντικό σήμα ηλεκτρικής ενέργειας (4 βαθμοί).

β) Εναλλακτικά, το 100 % της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έχει πιστοποιηθεί με περιβαλλοντικό σήμα ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί επίσης να αποκτηθεί με αδεσμοποίητη αγορά εγγυήσεων προέλευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ι) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ (3 βαθμοί).

Για τους σκοπούς του κριτηρίου αυτού, το περιβαλλοντικό σήμα ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Το πρότυπο του σήματος ποιότητας ελέγχεται από ανεξάρτητο οργανισμό (τρίτο μέρος).

2. Η πιστοποιημένη παρεχόμενη ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από νέα μονάδα ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές που δημιουργήθηκε κατά την τελευταία διετία ή ένα μέρος των εσόδων από την πιστοποιημένη παρεχόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται για την προώθηση επενδύσεων σε νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση από (ή σύμβαση με) τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας όπου αναφέρεται το είδος της (των) ανανεώσιμης(-ων) πηγής(-ών) ενέργειας, το ποσοστό της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και, αν ισχύει, ότι το 100 % της αγορασθείσας ηλεκτρικής ενέργειας είναι πιστοποιημένο ή έχει λάβει πιστοποιημένο περιβαλλοντικό σήμα τρίτου μέρους. Επιπλέον, για το σημείο β), παρέχονται δηλώσεις του προμηθευτή εγγυήσεων προέλευσης που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο ανωτέρω κριτήριο 12α).

**Κριτήριο 39. Επιτόπου ιδιοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (μέχρι 5 βαθμοί)**

Στο τουριστικό κατάλυμα προβλέπονται στις εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν: φωτοβολταϊκό σύστημα (ηλιακούς συλλέκτες) ή τοπικό υδροηλεκτρικό σύστημα, σύστημα ηλεκτροπαραγωγής από γεωθερμική ενέργεια, τοπική βιομάζα ή αιολική ενέργεια, το οποίο παράγει:

α) τουλάχιστον το 10 % της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται ανά έτος (1 βαθμός)·

β) τουλάχιστον το 20 % της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται ανά έτος (3 βαθμοί)·

γ) τουλάχιστον το 50 % της συνολικής ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται ανά έτος (5 βαθμοί).

Για τους σκοπούς του κριτηρίου αυτού, τοπική βιομάζα θεωρείται η βιομάζα από πηγή που βρίσκεται εντός ακτίνας 160 χιλιομέτρων από το τουριστικό κατάλυμα.

Εάν η ιδιοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης, η ιδιοπαραγωγή μπορεί να ληφθεί υπόψη μόνον εάν οι εγγυήσεις προέλευσης δεν καταλήγουν στην αγορά, αλλά ακυρώνονται για να καλύψουν την τοπική κατανάλωση.

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τεκμηρίωση σχετικά με το φωτοβολταϊκό, το υδροηλεκτρικό, το γεωθερμικό ή το αιολικό σύστημα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή το σύστημα παραγωγής από βιομάζα, καθώς και από δεδομένα σχετικά με τη δυνητική και την πραγματική παραγωγή. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται βιομάζα, ο αιτών παρέχει αποδείξεις ότι είναι διαθέσιμη σε τοπικό επίπεδο (π.χ. τα στοιχεία επικοινωνίας του προμηθευτή βιομάζας). Επιπλέον, όταν χρησιμοποιείται σύστημα υδροηλεκτρικής ενέργειας, ο αιτών πρέπει να παρέχει έγκυρη άδεια/έγκριση/άδεια εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Η ικανότητα συμμόρφωσης με το εν λόγω κριτήριο μπορεί να αποδεικνύεται με τον υπολογισμό του ποσοστού της παραχθείσας ηλεκτρικής ενέργειας προς τη συνολική κατανάλωση του προηγούμενου έτους.

**Κριτήριο 40. Θέρμανση από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (μέχρι 3,5 βαθμοί)**

α) Τουλάχιστον το 70 % της συνολικώς χρησιμοποιούμενης ενέργειας για τη θέρμανση ή την ψύξη των δωματίων (1,5 βαθμός) και/ή του ζεστού νερού οικιακής χρήσης (1 βαθμός) προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.

β) Το 100 % της συνολικώς χρησιμοποιούμενης ενέργειας για τη θέρμανση ή την ψύξη των δωματίων (2 βαθμοί) και/ή του ζεστού νερού οικιακής χρήσης (1,5 βαθμός) προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από δεδομένα σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνεται και έγγραφα από τα οποία προκύπτει ότι τουλάχιστον το 70 % ή το 100 % της εν λόγω ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές.

**Κριτήριο 41. Θέρμανση πισίνας (μέχρι 1,5 βαθμός)**

α) Τουλάχιστον το 50 % της συνολικώς χρησιμοποιούμενης ενέργειας για τη θέρμανση του νερού της πισίνας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ (1 βαθμός).

β) Τουλάχιστον το 95 % της συνολικώς χρησιμοποιούμενης ενέργειας για τη θέρμανση του νερού της πισίνας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/28/ΕΚ (1,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από δεδομένα σχετικά με την ενέργεια που καταναλώνεται για τη θέρμανση του νερού της πισίνας και τεκμηρίωση από τα οποία να προκύπτει το ποσοστό της ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές.

ΝΕΡΟ

**Κριτήριο 42. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: βρύσες μπάνιου και κεφαλές ντους (μέχρι 4 βαθμοί)**

α) Η μέση παροχή νερού από τις κεφαλές ντους πρέπει να μην υπερβαίνει τα 7 λίτρα/λεπτό και από τις βρύσες μπάνιου (εκτός από μπανιέρες) να μην υπερβαίνει τα 6 λίτρα/λεπτό (2 βαθμοί).

β) Τουλάχιστον το 50 % των βρυσών μπάνιου και των κεφαλών ντους (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ σύμφωνα με την απόφαση 2013/250/ΕΕ ή άλλο σήμα ISO τύπου I (2 βαθμοί).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό και τη σχετική τεκμηρίωση, στην οποία εξηγείται ο τρόπος με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα συμμορφώνεται με το εν λόγω κριτήριο (π.χ. χρήση μετρητή παροχής ή μικρού κάδου και ρολογιού). Οι βρύσες κουζίνας και μπάνιου με οικολογικό σήμα της ΕΕ και τα προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I και πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Όταν χρησιμοποιούνται βρύσες κουζίνας και μπάνιου με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με την απόφαση 2013/250/ΕΕ. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 43. Αποδοτικές εγκαταστάσεις παροχής νερού: αποχωρητήρια και ουρητήρια (μέχρι 4,5 βαθμοί)**

α) Όλα τα ουρητήρια χρησιμοποιούν άνυδρο σύστημα (1,5 βαθμός).

β) Τουλάχιστον το 50 % των ουρητηρίων (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ σύμφωνα με την απόφαση 2013/641/ΕΕ ή άλλο σήμα ISO τύπου I (1,5 βαθμός).

γ) Τουλάχιστον το 50 % των αποχωρητηρίων (στρογγυλοποιείται στον επόμενο ακέραιο) έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ σύμφωνα με την απόφαση 2013/641/ΕΕ ή άλλο σήμα ISO τύπου I (1,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Τα αποχωρητήρια με καταιονισμό νερού και τα ουρητήρια που διαθέτουν οικολογικό σήμα της ΕΕ ή τα προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I και πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις θεωρούνται ότι συμμορφώνονται. Όταν χρησιμοποιούνται αποχωρητήρια με καταιονισμό νερού και ουρητήρια με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από τα οποία φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με την απόφαση 2013/641/ΕΕ. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 44. Κατανάλωση νερού από τα πλυντήρια πιάτων (2,5 βαθμοί)**

Η κατανάλωση νερού από τα πλυντήρια πιάτων πρέπει να είναι χαμηλότερη από ή ίση με το όριο που ορίζεται στον παρακάτω πίνακα, το οποίο μετράται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΝ 50242, με χρήση του κανονικού κύκλου καθαρισμού:

| Υποκατηγορία προϊόντων | Κατανάλωση νερού [λίτρα/κύκλο] |
|---|---|
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 15 ατόμων | 10 |
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 14 ατόμων | 10 |
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 13 ατόμων | 10 |
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 12 ατόμων | 9 |
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 9 ατόμων | 9 |

▼B

| Υποκατηγορία προϊόντων | Κατανάλωση νερού [λίτρα/κύκλο] |
|---|---|
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 6 ατόμων | 7 |
| Οικιακά πλυντήρια πιάτων για επιτραπέζια σκεύη 4 ατόμων | 9,5 |

*Σημείωση:* Το κριτήριο ισχύει μόνο για οικιακά πλυντήρια πιάτων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1016/2010 της Επιτροπής ([1]).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τις τεχνικές προδιαγραφές από τους κατασκευαστές ή τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή τη συντήρηση αυτών των πλυντηρίων πιάτων. Στην περίπτωση που δηλώνεται μόνον η ετήσια κατανάλωση, θεωρείται ότι πραγματοποιούνται συνολικά 280 κανονικοί κύκλοι καθαρισμού ανά έτος.

**Κριτήριο 45. Κατανάλωση νερού από τα πλυντήρια ρούχων (3 βαθμοί)**

Τα πλυντήρια ρούχων που χρησιμοποιούνται στο τουριστικό κατάλυμα από τους πελάτες και το προσωπικό ή αυτά που χρησιμοποιεί ο πάροχος της υπηρεσίας πλυντηρίου πληρούν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) για τα οικιακά πλυντήρια ρούχων, η κατανάλωση νερού να είναι χαμηλότερη από ή ίση με το όριο που ορίζεται στον παρακάτω πίνακα, το οποίο μετράται σύμφωνα με το πρότυπο EN 60456, με χρήση του κανονικού κύκλου καθαρισμού (πρόγραμμα βαμβακερών στους 60 °C):

| Υποκατηγορία προϊόντων | Κατανάλωση νερού: [λίτρα/κύκλο] |
|---|---|
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 3 kg: | 39 |
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 3,5 kg: | 39 |
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 4,5 kg: | 40 |
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 5 kg: | 39 |
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 6 kg: | 37 |
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 7 kg: | 43 |
| Οικιακά πλυντήρια ρούχων με διαβαθμισμένη χωρητικότητα 8 kg: | 56 |

β) για εμπορικά ή επαγγελματικά πλυντήρια ρούχων, να έχουν μέση κατανάλωση νερού ≤ 7 L/kg πλυμένων ρούχων.

*Σημείωση:* Το κριτήριο ισχύει μόνο για οικιακά πλυντήρια ρούχων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1015/2010 της Επιτροπής ([2]).

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1016/2010 της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για οικιακά πλυντήρια πιάτων (ΕΕ L 293 της 11.11.2010, σ. 31).

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1015/2010 της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για οικιακά πλυντήρια ρούχων (ΕΕ L 293 της 11.11.2010, σ. 21).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει τις τεχνικές προδιαγραφές από τους κατασκευαστές ή τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση ή τη συντήρηση αυτών των πλυντηρίων ρούχων. Στην περίπτωση που δηλώνεται μόνον η ετήσια κατανάλωση, γα να αποδειχθεί η συμμόρφωση με το στοιχείο α), θεωρείται ότι πραγματοποιούνται συνολικά 220 κανονικοί κύκλοι καθαρισμού ανά έτος.

**Κριτήριο 46. Ενδείξεις σκληρότητας νερού (μέχρι 1,5 βαθμός)**

Ο αιτών πρέπει να πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) Κοντά στα λουτρά / πλυντήρια ρούχων / πλυντήρια πιάτων αναρτώνται επεξηγήσεις για τη σκληρότητα του τοπικού νερού, ώστε οι πελάτες και το προσωπικό να χρησιμοποιούν καλύτερα τα απορρυπαντικά (0,5 βαθμός).

β) Γίνεται χρήση αυτόματου συστήματος δοσολογίας που βελτιστοποιεί τη χρήση απορρυπαντικού ανάλογα με τη σκληρότητα του νερού για τα πλυντήρια ρούχων / πλυντήρια πιάτων που χρησιμοποιούνται στο τουριστικό κατάλυμα από τους πελάτες και το προσωπικό (1,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από σχετική τεκμηρίωση που δείχνει τον τρόπο με τον οποίο ενημερώνεται ο πελάτης ή σχετική τεκμηρίωση όσον αφορά τα αυτόματα συστήματα δοσολογίας που χρησιμοποιούνται.

**Κριτήριο 47. Βελτιστοποιημένη διαχείριση πισίνας (μέχρι 2,5 βαθμοί)**

α) Οι θερμαινόμενες εξωτερικές πισίνες καθώς οι εξωτερικοί λουτήρες υδρομασάζ (whirlpool) καλύπτονται κατά τη διάρκεια της νύχτας. Οι μη θερμαινόμενες γεμάτες πισίνες και οι εξωτερικοί λουτήρες υδρομασάζ καλύπτονται όταν δεν χρησιμοποιούνται για περισσότερο από μία ημέρα για τη μείωση της εξάτμισης (1 βαθμός).

β) Οι πισίνες και οι λουτήρες υδρομασάζ διαθέτουν αυτόματο σύστημα που βελτιστοποιεί την κατανάλωση χλωρίου με τη χρήση της βέλτιστης δοσολογίας ή χρησιμοποιούν συμπληρωματικές μεθόδους όπως ο οζονισμός και η επεξεργασία με υπεριώδη ακτινοβολία UV (0,5 βαθμός) ή είναι φυσικού τύπου και περιέχουν φυσικά φυτικά συστήματα συστημάτων καθαρισμού για να επιτυγχάνεται ο καθαρισμός του νερού στο απαιτούμενο επίπεδο υγιεινής (1,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών παρέχει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τον κατάλληλο υποστηρικτικό φάκελο τεκμηρίωσης (π.χ. φωτογραφίες που δείχνουν τα καλύμματα, τα συστήματα αυτόματης δοσολογίας ή το είδος της πισίνας, τεκμηριωμένη διαδικασία για τη χρήση συστημάτων αυτόματης δοσολογίας).

**Κριτήριο 48. Ανακύκλωση όμβριων υδάτων και οικιακών λυμάτων (μέχρι 3 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα χρησιμοποιεί στους χώρους του τις ακόλουθες εναλλακτικές πηγές νερού, όχι όμως στις εγκαταστάσεις υγιεινής ούτε ως πόσιμο:

i) ανακτώμενα ύδατα ή οικιακά λύματα (γκρίζο νερό) που έχουν χρησιμοποιηθεί για το πλύσιμο ρούχων και/ή στα ντους και/ή στους νιπτήρες (1 βαθμός)·

ii) όμβρια ύδατα που συλλέγονται από τη στέγη (1 βαθμός)·

iii) συμπύκνωμα από συστήματα θέρμανσης, αερισμού και κλιματισμού (1 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από φωτογραφίες που δείχνουν τα εναλλακτικά συστήματα διανομής ύδατος καθώς και τις κατάλληλες διασφαλίσεις ότι είναι πλήρως διαχωρισμένη η παροχή νερού χρήσης από την παροχή πόσιμου νερού.

▼B

**Κριτήριο 49. Αποδοτική άρδευση (μέχρι 1,5 βαθμός)**

Ο αιτών πρέπει να πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) το τουριστικό κατάλυμα να διαθέτει γραπτώς τεκμηριωμένη διαδικασία για το πότισμα των εξωτερικών χώρων/φυτών, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχει βελτιστοποιηθεί ο χρόνος ποτίσματος και έχει μειωθεί στο ελάχιστο η κατανάλωση νερού. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την απαγόρευση του ποτίσματος των εξωτερικών χώρων (1,5 βαθμός)·

β) το τουριστικό κατάλυμα χρησιμοποιεί αυτόματο σύστημα που βελτιστοποιεί τους χρόνους ποτίσματος και την κατανάλωση νερού για τους εξωτερικούς χώρους / χώρους πρασίνου (1,5 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών παρέχει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά, όπως τη λεπτομερή περιγραφή του τεκμηριωμένου συστήματος / της διαδικασίας πορίσματος ή φωτογραφίες που δείχνουν τα αυτόματα συστήματα ποτίσματος.

**Κριτήριο 50. Χρήση ιθαγενών ή μη χωροκατακτητικών ξένων ειδών για φύτευση σε εξωτερικούς χώρους (μέχρι 2 βαθμοί)**

Κατά τη διάρκεια ισχύος του οικολογικού σήματος της ΕΕ, η βλάστηση εξωτερικών χώρων, περιλαμβανομένων των υδρόβιων φυτών, αποτελείται από ιθαγενή και/ή μη χωροκατακτητικά ξένα είδη:

i) δεν υπάρχουν χωροκατακτητικά ξένα είδη που εγείρουν ανησυχίες στο επίπεδο της Ένωσης (0,5 βαθμός) (είναι δυνατή η παρουσία άλλων χωροκατακτητικών ξένων ειδών)·

ii) αποκλειστικά μη χωροκατακτητικά ξένα είδη (1 βαθμός)·

iii) ιθαγενή και/ή μη χωροκατακτητικά ξένα είδη (1,5 βαθμός)·

iv) αποκλειστικά ιθαγενή είδη (2 βαθμοί).

Για τους σκοπούς του παρόντος οικολογικού σήματος της ΕΕ, ως ιθαγενή είδη νοούνται τα είδη φυτών που απαντούν κανονικά στη χώρα.

Για τους σκοπούς του παρόντος οικολογικού σήματος της ΕΕ, ως μη χωροκατακτητικά είδη νοούνται τα είδη φυτών που δεν απαντούν κανονικά στη χώρα και για τα οποία δεν έχει αποδειχθεί ότι οι αναπαράγονται, εγκαθίστανται και απλώνονται εύκολα ή ότι μπορούν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην εντόπια βιοποικιλότητα.

Τα φυτά εξωτερικών χώρων σε εξωτερικούς χώρους αποκλείουν χωροκατακτητικά ξένα είδη ενωσιακού ενδιαφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1].

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο και, παράλληλα, προσκομίζει τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα από εμπειρογνώμονα.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 35).

▼B

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΛΥΜΑΤΑ

**Κριτήριο 51. Προϊόντα χαρτιού (μέχρι 2 βαθμοί)**

Το 90 % των ακόλουθων κατηγοριών προϊόντων χαρτιού που χρησιμοποιούνται έχουν λάβει το οικολογικό σήμα της ΕΕ ή άλλο σήμα ISO τύπου I (0,5 βαθμός για καθεμία από τις ακόλουθες κατηγορίες, με 2 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο):

α) χαρτί υγείας·

β) χαρτί καθαριότητας·

γ) χαρτί γραφειακής χρήσης·

δ) έντυπα·

ε) προϊόντα μετατροπής χαρτιού (π.χ. φάκελοι).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δεδομένα και τεκμηρίωση (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τιμολογίων) από τα οποία προκύπτουν οι ποσότητες των εν λόγω προϊόντων που χρησιμοποιήθηκαν και οι ποσότητες προϊόντων με οικολογικό σήμα. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικού σήματος της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας, από το οποίο αποδεικνύεται ότι το σήμα έχει απονεμηθεί σύμφωνα, κατά περίπτωση, με την απόφαση 2014/256/ΕΕ της Επιτροπής [1] ή την απόφαση 2012/481/ΕΕ της Επιτροπής [2] ή την απόφαση 2011/333/ΕΕ της Επιτροπής [3] ή την απόφαση 2009/568/ΕΚ της Επιτροπής [4]. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 52. Διαρκή αγαθά (μέχρι 4 βαθμοί)**

Το 40 % των ακόλουθων κατηγοριών προϊόντων χαρτιού που χρησιμοποιούνται έχουν λάβει οικολογικό σήμα της ΕΕ ή άλλο οικολογικό σήμα ISO τύπου I (1 βαθμός για καθεμία από τις ακόλουθες κατηγορίες, με 4 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο):

α) κλινοσκεπάσματα, πετσέτες, τραπεζομάντιλα·

β) υπολογιστές·

γ) τηλεοράσεις·

δ) στρώματα κρεβατιών·

ε) ξύλινα έπιπλα·

στ) ηλεκτρικές σκούπες·

ζ) επενδύσεις δαπέδων·

η) εξοπλισμός απεικόνισης.

---

[1] Απόφαση 2014/256/ΕΕ της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2014, για τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού (ΕΕ L 135 της 8.5.2014, σ. 24).

[2] Απόφαση 2012/481/ΕΕ της Επιτροπής, της 16ης Αυγούστου 2012, σχετικά με τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για εκτυπωμένο χαρτί (ΕΕ L 223 της 21.8.2012, σ. 55).

[3] Απόφαση 2011/333/ΕΕ της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, περί καθορισμού οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε χαρτί φωτοαντιγραφικό και γραφής (ΕΕ L 149 της 8.6.2011, σ. 12).

[4] Απόφαση 2009/568/ΕΚ της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2009, για τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του κοινοτικού οικολογικού σήματος σε χαρτί υγείας-καθαριότητας (ΕΕ L 197 της 29.7.2009, σ. 87).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δεδομένα και τεκμηρίωση όπου αναφέρονται οι ποσότητες των εν λόγω προϊόντων που κατέχει και τις ποσότητες με οικολογικό σήμα. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικής σήμανσης της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας, από το οποίο αποδεικνύεται ότι το σήμα έχει απονεμηθεί σύμφωνα, κατά περίπτωση, με την απόφαση 2014/350/ΕΕ της Επιτροπής [1] ή την απόφαση 2009/300/ΕΚ της Επιτροπής [2] ή την απόφαση 2014/391/ΕΕ της Επιτροπής [3] ή την απόφαση 2010/18/ΕΚ της Επιτροπής [4] ή την απόφαση (ΕΕ) 2016/1332 της Επιτροπής [5] ή την απόφαση 2009/607/ΕΚ της Επιτροπής [6]. Όταν χρησιμοποιείται προϊόντα που φέρουν άλλα σήματα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 53. Παροχή ποτών (μέχρι 2 βαθμοί)**

Εάν παρέχονται ποτά (π.χ. υπηρεσία αναψυκτηρίων/εστιατορίων, καταστήματα και μηχανήματα αυτόματης πώλησης) υπό την ιδιοκτησία ή την άμεση διαχείριση του τουριστικού καταλύματος, τουλάχιστον το 50 % (1 βαθμός) ή το 70 % (2 βαθμοί) των ποτών παρέχονται σε επιστρεφόμενες/επαναπληρώσιμες συσκευασίες.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

**Κριτήριο 54. Προμήθεια απορρυπαντικών και ειδών προσωπικής υγιεινής (μέχρι 2 βαθμοί)**

Τουλάχιστον το 80 % του αγορασθέντος όγκου ή βάρους τουλάχιστον μίας από τις ακόλουθες κατηγορίες απορρυπαντικών και ειδών προσωπικής υγιεινής που χρησιμοποιούνται από το τουριστικό κατάλυμα έχει λάβει το οικολογικό σήμα της ΕΕ ή άλλο σήμα ISO τύπου I (0,5 βαθμοί για κάθε κατηγορία, με ανώτατο όριο τους 2 βαθμούς):

α) απορρυπαντικά για πλύσιμο πιάτων στο χέρι·

β) απορρυπαντικά για πλυντήρια πιάτων·

γ) απορρυπαντικά ρούχων·

δ) προϊόντα καθαρισμού γενικής χρήσης·

ε) απορρυπαντικά χώρων υγιεινής·

στ) σαπούνια και σαμπουάν·

ζ) μαλακτικά μαλλιών.

---

[1] Απόφαση 2014/350/ΕΕ της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2014, για τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα (ΕΕ L 174 της 13.6.2014, σ. 45).

[2] Απόφαση 2009/300/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Μαρτίου 2009, περί καθορισμού των αναθεωρημένων οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του κοινοτικού οικολογικού σήματος σε τηλεοπτικούς δέκτες (ΕΕ L 82 της 28.3.2009, σ. 3).

[3] Απόφαση 2014/391/ΕΕ της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για στρώματα κρεβατιών, (ΕΕ L 184 της 25.6.2014, σ. 18).

[4] Απόφαση 2010/18/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2009, για τον καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του κοινοτικού οικολογικού σήματος σε ξύλινες επενδύσεις δαπέδων (ΕΕ L 8 της 13.1.2010, σ. 32).

[5] Απόφαση (ΕΕ) 2016/1332 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2016, για τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για τα έπιπλα (ΕΕ L 210 της 4.8.2016, σ. 100).

[6] Απόφαση 2009/607/ΕΚ της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2009, για καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του κοινοτικού οικολογικού σήματος σε σκληρές επενδύσεις (ΕΕ L 208 της 12.8.2009, σ. 21).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δεδομένα και τεκμηρίωση όπου αναφέρονται οι ποσότητες των εν λόγω προϊόντων που κατέχει και οι ποσότητες με οικολογικό σήμα. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα με οικολογικό σήμα της ΕΕ, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού οικολογικής σήμανσης της ΕΕ ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας, από το οποίο αποδεικνύεται ότι το σήμα έχει απονεμηθεί σύμφωνα, κατά περίπτωση, με την απόφαση 2011/382/ΕΕ της Επιτροπής [1] ή την απόφαση 2011/263/ΕΕ της Επιτροπής [2] ή την απόφαση 2011/264/ΕΕ της Επιτροπής [3] ή την απόφαση 2011/383/ΕΕ της Επιτροπής [4] ή την απόφαση 2014/893/ΕΕ της Επιτροπής [5]. Όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 55. Ελαχιστοποίηση της χρήσης προϊόντων καθαρισμού (1,5 βαθμός)**

Στο τουριστικό κατάλυμα προβλέπονται ακριβείς διαδικασίες για την αποτελεσματική χρήση των προϊόντων καθαρισμού, όπως η χρήση προϊόντων από μικροΐνες ή άλλων υλικών καθαρισμού με παρόμοια αποτελέσματα και πράξεις καθαρισμού με νερό ή άλλες πράξεις καθαρισμού με παρόμοια αποτελέσματα. Για να ικανοποιείται το κριτήριο αυτό, ο καθαρισμός πρέπει να πραγματοποιείται βάσει μεθόδου που να στηρίζεται στην αποτελεσματική χρήση καθαριστικών προϊόντων, εκτός αν απαιτείται διαφορετικά από τον νόμο ή από τις πρακτικές υγιεινής ή υγείας και ασφάλειας.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από τα κατάλληλα δικαιολογητικά (π.χ. αντίγραφο των διαδικασιών, τεχνικές λεπτομέρειες των χρησιμοποιούμενων προϊόντων).

**Κριτήριο 56. Αποπάγωση (μέχρι 1 βαθμός)**

Όταν είναι αναγκαία η αποπάγωση των δρόμων και πραγματοποιείται από τον υπεύθυνο του καταλύματος, χρησιμοποιούνται μηχανικά μέσα ή αμμοχάλικο, ή μέσα αποπάγωσης που έχουν λάβει σήμα ISO τύπου I για να καταστούν οι δρόμοι του τουριστικού καταλύματος ασφαλείς σε περίπτωση παγετού εδάφους ή χιόνι.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Όταν χρησιμοποιούνται μέσα αποπάγωσης που φέρουν άλλο σήμα ISO τύπου I, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του σήματος τύπου I ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας.

**Κριτήριο 57. Χρησιμοποιημένα υφάσματα και έπιπλα (μέχρι 2 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει διαδικασία που καλύπτει:

α) όλες τις δραστηριότητες δωρεάς για όλα τα έπιπλα και τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που παύουν να είναι κατάλληλα για χρήση εντός του τουριστικού καταλύματος αλλά μπορούν ακόμα να χρησιμοποιηθούν. Οι τελικοί χρήστες περιλαμβάνουν εργαζομένους και φιλανθρωπικές οργανώσεις ή άλλες ενώσεις που συλλέγουν και αναδιανέμουν αγαθά (1 βαθμός).

---

[1] Απόφαση 2011/382/ΕΕ της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2011, για καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε απορρυπαντικά πιάτων (ΕΕ L 169 της 29.6.2011, σ. 40).

[2] Απόφαση 2011/263/ΕΕ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε απορρυπαντικά πλυντηρίων πιάτων (ΕΕ L 111 της 30.4.2011, σ. 22).

[3] Απόφαση 2011/264/ΕΕ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2011, περί καθορισμού οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε απορρυπαντικά πλυντηρίων ρούχων (ΕΕ L 111 της 30.4.2011, σ. 34).

[4] Απόφαση 2011/383/ΕΕ της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 2011, για τον καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε καθαριστικά προϊόντα γενικής χρήσης και προϊόντα καθαρισμού χώρων υγιεινής (ΕΕ L 169 της 29.6.2011, σ. 52).

[5] Απόφαση 2014/893/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με τον καθορισμό των οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για καλλυντικά προϊόντα που ξεπλένονται μετά τη χρήση (ΕΕ L 354 της 11.12.2014, σ. 47).

▼B

β) όλες τις δραστηριότητες προμήθειας για επαναχρησιμοποιούμενα έπιπλα. Οι προμηθευτές περιλαμβάνουν αγορές μεταχειρισμένων ειδών ή άλλα σωματεία/ομάδες που πωλούν ή αναδιανέμουν μεταχειρισμένα αγαθά (1 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών παρέχει λεπτομερή εξήγηση των τρόπων με τους οποίους το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα, π.χ. γραπτή διαδικασία, περιλαμβανομένων των στοιχείων επαφής των τελικών χρηστών, αποδείξεις και στοιχεία των αγαθών τα οποία είχαν προηγουμένως χρησιμοποιηθεί ή δωρηθεί κ.λπ.

**Κριτήριο 58. Λιπασματοποίηση (μέχρι 2 βαθμοί)**

Στο τουριστικό κατάλυμα διαχωρίζεται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες κατηγορίες αποβλήτων που λιπασματοποιούνται ή χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοαερίου, σύμφωνα με κατευθυντήριες γραμμές των τοπικών αρχών (π.χ. από την τοπική αυτοδιοίκηση, στο ίδιο το τουριστικό κατάλυμα ή από ιδιωτικό φορέα) (1 βαθμός για κάθε κατηγορία, με ανώτατο όριο τους 2 βαθμούς):

α) απόβλητα κήπων·

β) απόβλητα τροφίμων από υπηρεσίες σίτισης·

γ) βιοαποδομήσιμα προϊόντα (π.χ. αντικείμενα μιας χρήσης με βάση τον αραβόσιτο)·

δ) βιοαποδομήσιμα απόβλητα που παράγονται από τους πελάτες στα δωμάτιά τους / στους χώρους διαμονής.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

**Κριτήριο 59. Επεξεργασία λυμάτων (μέχρι 3 βαθμοί)**

α) Αν το τουριστικό κατάλυμα παρέχει υπηρεσίες πλυσίματος αυτοκινήτων, το πλύσιμο των αυτοκινήτων επιτρέπεται μόνο σε χώρους που είναι ειδικά εξοπλισμένοι για τη συλλογή και τη διοχέτευση λυμάτων και απορρυπαντικών στο σύστημα αποχέτευσης (1 βαθμός).

β) Όπου δεν είναι δυνατό να σταλούν τα λύματα για κεντρική επεξεργασία, η επιτόπου επεξεργασία των λυμάτων περιλαμβάνει προεργασία (κοσκίνισμα/bar-rack, εξισορρόπηση και ιζηματοποίηση) που ακολουθείται από βιολογική επεξεργασία με αφαίρεση 95 % BOD (βιοχημικώς απαιτούμενο οξυγόνο), νιτροποίηση > 90 % και αναερόβια χώνευση της περισσευούμενης ιλύος εκτός χώρου παραγωγής (2 βαθμοί).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά [π.χ. φωτογραφίες για την απαίτηση α) και τις τεχνικές προδιαγραφές από τον κατασκευαστή ή τους επαγγελματίες τεχνικούς που είναι υπεύθυνοι για την εγκατάσταση, την πώληση και/ή τη συντήρηση του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων για την απαίτηση β)].

ΑΛΛΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

**Κριτήριο 60. Απαγόρευση του καπνίσματος στα δωμάτια (1 βαθμός)**

Απαγορεύεται το κάπνισμα στα δωμάτια που προορίζονται για τους πελάτες ή στα ενοικιαζόμενα καταλύματα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, καθώς και έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία, όπως φωτογραφίες των απαγορευτικών πινακίδων που είναι αναρτημένες εντός των δωματίων ή των ενοικιαζόμενων καταλυμάτων.

▼B

**Κριτήριο 61. Κοινωνική πολιτική (μέχρι 2 βαθμοί)**

Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει γραπτή κοινωνική πολιτική για να εξασφαλίζει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω κοινωνικά οφέλη για το προσωπικό (0,5 βαθμός για κάθε όφελος, μέχρι 2 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο):

α) απουσία από την εργασία για επιμόρφωση·

β) δωρεάν γεύματα ή δελτία γευμάτων (vouchers)·

γ) δωρεάν στολές υπηρεσίας και ενδύματα εργασίας·

δ) έκπτωση επί των προϊόντων/υπηρεσιών στο τουριστικό κατάλυμα·

ε) καθεστώς επιδοτούμενων βιώσιμων μεταφορών·

στ) εγγύηση για την απόκτηση δανείου κατοικίας.

Η γραπτή κοινωνική πολιτική επικαιροποιείται και κοινοποιείται το προσωπικό σε ετήσια βάση. Το προσωπικό πρέπει να υπογράψει το έγγραφο κοινωνικής πολιτικής κατά την ενημερωτική συνεδρίαση. Το έγγραφο βρίσκεται στη διάθεση όλων των εργαζομένων στον χώρο υποδοχής.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών παρέχει αντίγραφο του εγγράφου κοινωνικής πολιτικής δεόντως υπογεγραμμένου από τους εργαζομένους καθώς και υπεύθυνη δήλωση στην οποία εξηγεί τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τις ανωτέρω απαιτήσεις. Επιπλέον, ο αρμόδιος φορέας μπορεί να ζητήσει έγγραφες αποδείξεις και/ή να πραγματοποιήσει συνεντεύξεις σε τυχαίο δείγμα των εργαζομένων στο πλαίσιο επιτόπιας επίσκεψης

**Κριτήριο 62. Οχήματα συντήρησης (1 βαθμός)**

Δεν χρησιμοποιούνται οχήματα με κινητήρες εσωτερικής καύσης για τη συντήρηση του τουριστικού καταλύματος (1 βαθμός).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

**Κριτήριο 63. Παροχή προτιμώμενων από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικών μέσων (μέχρι 2,5 βαθμοί)**

α) Το τουριστικό κατάλυμα παρέχει στους πελάτες τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα προτιμώμενα από περιβαλλοντική άποψη μεταφορικά μέσα (1 βαθμός για κάθε επιλογή, με 2 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο):

i) ηλεκτρικά οχήματα για την υπηρεσία παραλαβής των πελατών ή για τις δραστηριότητες αναψυχής των πελατών·

ii) ρευματολήπτες (σταθμοί φόρτισης) για ηλεκτρικά οχήματα·

iii) τουλάχιστον ένα ποδήλατο για κάθε 5 θέσεις κατασκήνωσης/κάμπινγκ και/ή μονάδες ενοικιαζόμενων καταλυμάτων ή δωματίων.

β) Το τουριστικό κατάλυμα διαθέτει ενεργές συμπράξεις με εταιρείες που παρέχουν τα ηλεκτρικά οχήματα ή ποδήλατα (0,5 βαθμός). Ως «ενεργή σύμπραξη» νοείται η συμφωνία μεταξύ ενός τουριστικού καταλύματος και μιας εταιρείας μίσθωσης ηλεκτρικών οχημάτων ή ποδηλάτων. Πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω ενεργή σύμπραξη θα διατίθενται σε εμφανές σημείο στον χώρο του καταλύματος. Όταν η εταιρεία ενοικίασης δεν βρίσκεται στον χώρο του τουριστικού καταλύματος, λαμβάνονται υπόψη ορισμένα θέματα πρακτικού χαρακτήρα (π.χ. η εταιρεία ενοικίασης ποδηλάτων μπορεί να παραδίδει τα ποδήλατα στην υπηρεσία του τουριστικού καταλύματος).

▼B

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά και με τις πληροφορίες που παρέχει τους πελάτες.

**Κριτήριο 64. Ακάλυπτες επιφάνειες (1 βαθμός)**

Τουλάχιστον το 90 % της επιφάνειας του υπαίθριου χώρου που τελεί υπό τη διαχείριση του τουριστικού καταλύματος δεν καλύπτεται από άσφαλτο/τσιμέντο ή άλλα υλικά κάλυψης που εμποδίζουν τη σωστή στράγγιση και τον αερισμό του εδάφους.

Όταν γίνεται συλλογή όμβριων υδάτων και οικιακών λυμάτων, τα μη χρησιμοποιηθέντα όμβρια ύδατα και οικιακά λύματα υποβάλλονται σε επεξεργασία και αφήνονται να διεισδύσουν στο χώμα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα πληροί το εν λόγω κριτήριο, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

**Κριτήριο 65. Τοπικά και βιολογικά προϊόντα (μέχρι 4 βαθμοί)**

α) Τουλάχιστον δύο προϊόντα διατροφής τοπικής παραγωγής και εποχιακά (όσον αφορά τα φρέσκα φρούτα και λαχανικά) προσφέρονται σε κάθε γεύμα, συμπεριλαμβανομένου του πρωινού (1 βαθμός).

β) Το τουριστικό κατάλυμα επιλέγει ενεργά τοπικούς προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών (1 βαθμός).

γ) Τουλάχιστον 2 προϊόντα (1 βαθμός) ή 4 προϊόντα (2 βαθμοί) που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή γευμάτων ημερησίως ή πωλούνται από τον υπεύθυνο του καταλύματος έχουν παραχθεί με βιολογικές μεθόδους καλλιέργειας, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου ([1]).

Για τους σκοπούς του κριτηρίου αυτού, ο όρος «τοπικός» αναφέρεται σε ακτίνα 160 χιλιομέτρων από το τουριστικό κατάλυμα.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Όταν χρησιμοποιούνται βιολογικά προϊόντα, ο αιτών υποβάλλει αντίγραφο του πιστοποιητικού του προϊόντος ή αντίγραφο της ετικέτας της συσκευασίας από το οποίο φαίνεται ότι η απονομή του σήματος συνάδει με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Σε ορισμένες χώρες τα εστιατόρια και τα ξενοδοχεία είναι δυνατόν να λαμβάνουν πιστοποίηση από ορισμένα συστήματα επισήμανσης όταν χρησιμοποιούν μόνο βιολογικά προϊόντα. Όταν το τουριστικό κατάλυμα λαμβάνει πιστοποίηση από τέτοιου είδους συστήματα πιστοποίησης, οι εν λόγω πληροφορίες μπορούν να υποβληθούν ως αποδεικτικά στοιχεία της συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο.

**Κριτήριο 66. Αποφυγή φυτοφαρμάκων (2 βαθμοί)**

Στους εξωτερικούς χώρους που τελούν υπό τη διαχείριση του τουριστικού καταλύματος απαγορεύεται η χρήση φυτοφαρμάκων.

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή εξήγηση του τρόπου με τον οποίο το τουριστικό κατάλυμα αποφεύγει τα ζιζάνια και διαχειρίζεται τους εξωτερικούς χώρους. Η συμμόρφωση αυτή ελέγχεται με επίσκεψη επιτόπου.

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1).

▼B

**Κριτήριο 67. Επιπλέον περιβαλλοντικές και κοινωνικές ενέργειες (μέχρι 3 βαθμοί)**

Η διεύθυνση του τουριστικού καταλύματος πραγματοποιεί ενέργειες εκτός των προβλεπομένων στο πλαίσιο των κριτηρίων του παρόντος τμήματος και του τμήματος Α για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του τουριστικού καταλύματος.

α) πρόσθετες περιβαλλοντικές ενέργειες (μέχρι 0,5 βαθμός η καθεμία, με 2 βαθμούς κατ' ανώτατο όριο)

και/ή

β) πρόσθετες περιβαλλοντικές δράσεις (μέχρι 0,5 βαθμός η καθεμία, με 1 βαθμό κατ' ανώτατο όριο).

*Εκτίμηση και εξακρίβωση*

Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο αυτό, συνοδευόμενη από πλήρη περιγραφή κάθε πρόσθετης δράσης που ο αιτών επιθυμεί να ληφθεί υπόψη (συμπεριλαμβανομένων των τεκμηριωμένων περιβαλλοντικών ή κοινωνικών ωφελημάτων που συνδέονται με τις εν λόγω ενέργειες).